

**TÂNGRAM SUNDAY SCHOOL
UNION (TSSU)**

**BEGINNER IRCHULAI
BU HNINA**

Ziaktu
Rev. Lalropui, B.D.

Published by

***LITERATURE & PUBLICATION BOARD,
TANGRAM PRESBYTERY.***

**SEN MINLINA
JISUA LE A RUALHAI**

Irchulai	16	Jisuan rual archangpui ngai	31
Irchulai	17	Jisua le Zakaia	33
Irchulai	18	Jisua, Mari le Marthi	35
Irchulai	19	Jisua le Lazara	
37			
Irchulai	20	Jisua, Mari le Magdalini	39

**SEN RINGANA
JISUA INDAMTIRPU A NI**

Irchulai	21	Jisua'n mikuarsê an damtir	41
Irchulai	22	Jisua'n chongtheiloi an damtir	
43			
Irchulai	23	Jaira nainu kaithoina.	45
Irchulai	24	Jisua'n inphar an dam	
47			

**SEN RUKNA
JISUAN SINIRKHEL A THO**

Irchulai	25	Nga tam tak a man thu	
49			
Irchulai	26	Jisuan phaivuapui a hal irngam	
51			
Irchulai	27	Jisua tui chung a an lôi	
53			
Irchulai	28	Jisuan tuipui khua a sâlna	55

**SEN SARINA
PATHIANIN CHONGCHAINA
A LEI IRNGAI**

Irchulai	29	Mosia chongchaina	57
Irchulai	30	Paula le Sila chongchaina	59
Irchulai	31	Koiindanghai chongchaina	61

**SEN RIATNA
PATHIAN KUANGA THILPÊKNA**

(ii)

**TÂGRAM SUNDAY SCHOOL
UNION (TSSU)**

**BEGINNER IRCHULAI
BU HNINA**

Ziaktu

Rev. Lalropui, B.D.

Published by

**LITERATURE & PUBLICATION BOARD,
TANGRAM PRESBYTERY.**

Published

by

The Literature & Publication Board,

Tangram Presbytery.

Haflong - 788819

N.C. Hills, Assam.

for

The Tangram Sunday School Union (TSSU)

Son hnina (2nd Edition) - 2015

Copies - 500

(All right reserved)

Printed

A SÛNGA THUHAI

Presbytery Thuma		<i>iii</i>
Ziaktu Thuma		
<i>iv</i>	Nâipang omdân (<i>Psychology</i>)	
<i>v</i>		
Sunday School thiltumhai		<i>vi</i>

SEN KHATNA PATHIANIN EI INNANGHAI A NI PÊK

Irchulai 1	Pathianin hun dang dang a ni pêk	1
	Irchulai 2	Pathianin vâr a ni pêk
	3	
Irchulai 3	Boiruak irthiang a ni pêk	5
Irchulai 4	Tui hi ei ta hrangin a poimo	7

SEN HNINA PATHIANIN A NI EN SUI

Irchulai 5	Pathianin nu a ni pêk	9
Irchulai 6	Pathianin pa a ni pêk	11
Irchulai 7	Pathianin ulenâi a ni pêk	13
Irchulai 8	Pathianin rualsa a ni pêk	15
Irchulai 9	Pathianin irchutirtu a ni pêk	17

SEN THUMNA JISUA THURCHI

Irchulai 10	Pathianin a naipa Rammuala a zuangtîr	
19		
Irchulai 11	Nâitesên Jisua lômtuhai	21
Irchulai 12	Jisua'n irtanin ar hmangpui	23
Irchulai 13	Jisua a inkhôm	
25		

hrangin a sân a ihlu a ni. Sûnghualtu bana hoi an iti hi om mah. Khasikin, irchutirtuhaiin ei uksak ti hih inlang tum seng seng hrang ni a ti.

Hritâng lêng hih a sân zoi thei mahai, an taksa a la'rnoia, in-musu khom an in-ol teng ngai a ni. Inchângtir loa ei inomtirhai chianin chu an in-musu zôi zel ngai a ni. Hi thuhai hih inhriatin irthafân taka inthorhaiin ei ienkolhai an nang a ni. Puihlingin an iti hih an iam zôi zel ngaia, milak le huanghai hih an la inhriat tôm sikin, mi dang an iam inrang tak tak a ni. Irchutirtu lenvâng chu Pathian irthûl nia an inhriat sikin, an thu an zôm nuam ual bîk a ni. Nun dân le chong dân a sân irdîn a nang, thu'nsîr nêkin nunchan hi an inhriat thiam ual a ni. Khasikin, irchutirtu chu lam tinrênga irvong insa a nang a ni. Irchutirtu hrangin chu, nu le nâi lei don ngai tak hi ni thei sian, satak a ti. Irngaiintôm tak le thuhnuairôl takin, irthafân takin lei don thei ni a ti. Pasal thaboi le pasal chu irchutirtu thar hrangin chu sa ma, irngaiintôm le thuhnuairôlna le

SANDE SIKUL THILTUMHAI

1. *Pathian Thu (Bible) irchutir.*
2. *Kristian thurin irchutir.*
3. *Kristian tho hrang le omdân hrang irchutir.*
4. *Pathian biak irchutir.*
5. *Koiindanga mi satak ni hranga siam.*
6. *Pathian inhriatna dik tak nei hranga kaihruai le changpui.*

PRESBYTERY THUMA

Tangram Sunday School Union (TSSU) irchulai bu hi kum 2007 ata mani chong (Hrangkhol)-ah siam le hmang theiin a oma, Sunday School-ah Pathian Thu irchûna lama mipuihai ta hrangin masônna sa tak a hong ni. Hi irchulai buhai hih Tangram Presbytery isiam a ni.

Kristian Irchutirna (*Christian Education*)-ah hin Naipang pôl le Puihling pôl (*Children Department le Adult Department*) ei neia, Puihling Department-ah chu kumtin mani chonga Hrilfiana (*Commentary*) buhai siam ngai a ni. Naipang Department-ah irchulâi bu chu kum 2007-ah khan mani chongin irchulâi bu 1-na inson (*edition*) a nia; kha Irchulai bu 1-na kha kum sari (*7 years*) vêl chu hmang a ni ta.

Tangram Presbytery'n Beginner irchulâi bu hnina (*bu 2-na*) siam nôk hrangin kum 2013 le kum 2014-ah khan a rela, ei Tangram Presbytery sînga Pastor-hai hi ziaktu hrangin mophurna a inkothâi a ni. Presbytery', mophurna a ipêk tak angin, hi Beginner bu hnina (*bu 2na*) chu Rev. Lalropui Ranglong hin bial enkol pumin hi lekha bu sa tak a hong siam suak thei tak sikin Presbytery'n ziaktu chung a lom tak a tak a ni.

Lekhabu ziak hi olsam taka siam thei ni ngâi maka, takirtaina le tumna tak tak neia, zoro hmang intam a nanga, kuluk taka siam ngai a nia; thei dôra eninfel a ni hnung khomin computer machine-ah type a ni sikin, a dâk le spelling châina khom a om duai thei; khasikin, a hmangtuhaiin lei irngai thei hrangin ngên nin nih.

Hi Beginner irchulai buhnina ziaktu Rev. Lalropui Ranglong chung a hin Presbytery hin a lom taka taka, a sinthona hai Pathianin changpuiin, sat vur mai ri se. Hi lekhabu hi Pathianin satvur sianlan, a hmangtuhai khom Pathian Irtha Irthiangin hruihai mai ri seh.

ZIAKTU THUMA

Amasa taka hi nga ei Tangram Presbytery'n Naipang irchulai bu siam thei nôk hranga zoro roiinpui tak ni pêktu ei Pa Pathian chu inpâkin om bak ri se.

Khan, kei khom irchukno tak ni khom inlân ei Tangram Presbytery'n hianga Naipang department-ah Beginner irchulâi bu hnina siam hrangin mophurna a ni pêk sikin, Presbytery chung a khom hin lom thu ki la hong ihril masa nôk a ni. Kha bâka mani taksa irzel pum pum ni khom sian, Pathian hruaina zara hianga irchulai bu hong siam suak thei nôka ei om tak sikin Pathian chu inpâkin om nôk ri se.

Kha khêla hianga book siamhai hi a san an taka, mani vârna le theinahai hin siam irfûk thei a ni no sikin, hi irchulai bu sînga thu irziakhai khom hi a chuk zoi lina le zia châina tam tak khom om a ti tih sabeina a om a ni. Khan khomnisian hi zaka teptuhai le irchutuhai khomin irngâi thiamna lei nei sêng hrangin irngâihoi takin Pathian irhmingin nangni ki ngên a ni.

Khan, hi Beginner irchulai bu sînga hin Pathian Thu roiinpui tak tak a oma, hi lekha bu hmangtuhai le irchulaihâi khomin Irtha tiang le taksa tianga vârna, inlâpna sa tak an nei theina hrangin Pathianin ei renga ta hrangin hi lekhabu hi satnivur ri se.

Ziaktu,

BEGINNER NÂIPANG MIZIA
(Psychology)

Beginner pôla hin kum minli le kum ringa mi ni hrang ti an ni. Kum hni le kum thum hih nursery pôl ni hranga ti a ni, anni ang dôra nâipang hi chu irdonna le sâmnahai hih môl tak tak ni thei sian sa a ti. Beginner pôl ang dôra nâipang hih omchian thei mahaia, ei irchutihai khomin lâmpuma, hong inngîrtir, va inngîrtir hai, an kut inphartirhai thiaia irchutihai an nanga, khan hla khom insak intamtirhai a nang tak tak a ni.

Chong thumal an la'n hriat intômin, an ngaituana khom a la bong a ni. Thil omzia inhre lat thei sa mahai. Khasikin, chongbâi môl tak taka hmanga, chongbâi ringot ni loiin, kuta tôn thei le mita hmu thei bâk hih chongbâi hmang ngai hrang a ni. Mikuara an inhriat vaih ni loiin, va tôn thei thei le hmu lele hih an nuam ngai a ni. Hi hih an om irhel vaih ni ma, inhriat intam le irchu intam an nuam sika a ni. Irdonna tamtak an nei intama, a sân an ngaitua sa ngai a ni. An inhriatna ar sôna, irchutihaiin dik tak le sataka sâmhâi hrang a ni.

Thil ei irchutihai tamtak hih taksa leh irchu suak an tum ngaia, irlim châng hih an nuamlam tak a ni. Ei irchutihai vaih ni loiin, ei nunchan ten ten khom a sân an irchu ngai a ni. A sân thil an insâpin, thil irngai tak mit irtha'n an insâp zôi zel hen a ni. Khasikin, thonthu ei insîr laiin mit irtha'n hmu thei ngêt hrangin kut veivâkin insîr a nang ngai a ni. Kha sînga khan an ngaitua lai tak zoro sîng kha a bong tak tak a ni. Dân narânin, minit 3 ata minit 7 vêl hi chu irngaihoi an ti okin chu châng loiin an irngai thei a ni. Khasikin, zoro sôtak thil insîr khum loi sa a ti - inlâp ual hliak ngai mah.

An chîn lai khan mi murdi'n nâisen lômin an lômhâi sikin, Beginner an ni dên hin lômhâi hih an nuam ngai a ni. Irchutihai va itôn le hmu phâk ni hih an nuam ngai a ni. Class lâk laiin a thâr inhnina ni hih nuam ngai mahai, mi dang pênâ om hih nuam ngai mahai, tuina ngai mahai. Khasikin, irchutihai'n uksak tak anga inlangtir thiam a nang a ni. Sunday School phut mân khom irchutihai fe masa ngêta, nâipanghai an hong tunga lei sinsiamhai

hrangin Tha le Arsi hi a zuang pêk nôk tak a ni. Tha le Arsihai khom hi rammuala a zuang siama Pathianin zanghai a khom a kar changhai a chu tha vârhai a chêka a hoi tak taka rammualhai a hong el invâra mihriamhaiin asan hoi ei ti ngai a ni. Arsi le thahai khom hi Pathian zuang ipêk a ni angin ama thu le ircham angin an zoro khom pêkin a oma avâr hrang zoro le a zing hrang zorohai khom hi senpêin a om a ni. Khasikin zan tinin vârhai ngai maka tha khom hi a zoro pêk lam ang takin vârhai khom a hong insua ngai a ni. Tha le Arsihai khomin Pathian hi an roiinputirzia an langtir ngaia thil tinreng hai khomin Pathian roiinputirzia an langtir par suak le ra suakin an hong iom ngai a ni. Khasikin eini khom Pathian in lung a ni thungzia hi ngaituain ama nuam lama a sin hi ei tho hrang hi a kam nang tak taka mani nuamlama om loa Pathian thu oia thil hi ei itho hrang hi a nang a ni ti hi inhriat mai hrangin Pathian khomin a ni inuam tak tak a ni.

Chângvong: Inpâkna 1:3

“Khan Pathianin, Vâr hong om ri se” a tia; khanchu, vârhai a hong om ta.”

Irdonna:

1. Vâr hi tu isin mo ?
2. Pathianin suna el invar hrangin imo a siam ?
3. Zana el invar hrangin imo a siam ?
4. Vâr hi om ta no sianla itin mo rammual hi om ni ?
5. Vâr hi imo a kâm nangzia ?
6. Vâr hi kho reng ata suak mani ?

**SEN KHATNA
PATHIANIN EI INNANGHAI A NI PÊK**

IRCHULAI - 1

PATHIANIN HUN DANG DANG A NI PÊK

A thutum : *Hun hi Pathian isiam a ni.*

Tep hrang: *Irphutna 1:14-19*

THUMAHRUAI

Pathianin sũa vârna hrangin imo a ni pêk ei inhriat mo ? zana vârna hrangin te imo a siam kha ? suna hrangin misa a siama vârna hrangin zana hrangin tha, arsi-hai Pathianin a siam a ni. Khasikin, avuana ei irchu hrang chu Pathianin a mihai ta hranga poimo a pêkziahai le an innanghai a pêk thu ei irngai hrang a ni.

1. Pathianin sũa le zan a siam: Pathianin sũa le zân hi a siama zing le zan hi imo a danglamna? Pathianin sũa le zan hi mihriamhai hrangin rammuala a zuang siama a mihriam siamhai hi itinreng tho theina hrang le an irngam theina hrangin sun le zan hi a zuang siam a ni. Kha ang khan einihai khom Pathianin sun vârhai a ni peka a mihai sinthona hrang le a senin sũkul kaina hranghai thil dang dang thona hrangin Pathianin sũa hi a ni pêk a ni. Kha ang khan zân khom hi Pathianin a mihai sinsolnahai irngamna hrang zoro an in nang ti a ni sũkin zan khom hi a zuang isiam a ni. Khasikin eini khom sun le zan Pathian a ni pêk hi nuama hmang inhek loa mani in nanghai le mani mamohai tho na hrangin a ni ipêk a ni.

2. Pathianin hunpui a siam: Pathianin zoro hi a siama a dangin a kar changin rammualhai hi a hong siama; alum zoro adâi zoro le dai khom dâi bak loi lum khom lum dak loiin phalbihai khoim hi Pathianin rammual a hin thil tinreng hrangin a hong isiam a ni. Khasikin zoro hi mihriamhai ta hrangin poimo tak le inlapna satak ei hmu theina hrangin ei Pathianin a ni ipêk a ni. Mani zoro hi ei naipang a irthokin ei hmang insa-ah Pathian nuamlamin ei om inchu Pathian malsomna le theina thiamnahai hi Pathianin a

BEGINNER IRCHULAI BU HNINA

taka mihriamhaiin ei ihmang indik hrang hi a poimo tak tak a nia; naipanghai khomin nin zoro lom om tak hun kha nuama irdainah hmangin hek loi hrangin Pathianin a inuam a ni. Pathianin a lum le dâihai khom hi mani taksa satna hranga a ni ipêk a nia; khasikin a dar zoroa bun hranghai songkol le tumanhai khom hi Pathianin saturna a ni pêka lum takin a dâi zoro lai khomin ei iom theina a ni. Hi zorohai hi Pathian isiam ving a nia; mihriam isiam ite om mak a ni.

3. Hunpui minli ei ineihai: Hunpui hi minli ei neia rammual a hin alum, a dâi, le alum khom niloi a dai khom niloi (*Englishin Autumn*) ei ti lai hunhai hi a ni ngai a ni. Khasikin thil tinrêng hi Pathianin zoro a ni ipêk angin thil tinrêhai khomin mani hun zoro a hin chu an hong danglam ngaia parhai thinghai khomin an hong par suaka thinghai khom a cher an hong lâk thar ngaai a ni. Kha ang kha zoro tin hi Pathianin irang takin ni pê maka a dang dangin zoro hi a ni ipêk ngai a ni. Khasikin Pathianin mihriamhai ta hrangin hun bi roiinpui tak hi a ni pêk ngaia mihriamhai in nang ang takin zorohai khom hi a ni ipêk ngai a ni. Pathianin a mihriam siamhai hi a lungthung tak taka an in nang itinrêng hai hi a siam pe ngaia rotui phaivuahai le fâk le nêkhai khom hi a ipêk ngai a ni. Khasikin eini khomin Pathian hi iengai inhluta a nuamlam thilhai hi ei tho hrangin a ni inuam a ni.

Chângvong: Inpâkna 19:1

“Irvana khin Pathian roiinpuzia an langtira, Boiruak irzat taka khin a kut suak chu an langtir ngai a ni.”

Irdonna:

1. Sûn le zân siamtu hi tu mani ?
2. Zana hi Pathianin itho hranga a ni ipêk mo ?
3. Sûna el hrangin Pathianin imo a ipêk kha ?

BEGINNER IRCHULAI BU HNINA

IRCHULAI - 2 PATHIANIN VÂR A NI PÊK

A thutum : *Vâr hi ei ta hrangin kam nang tak a ni.*

Tep hrang: *Irphutna 1:1-5*

THUMAHRUAI

Avuana ei irchu hrang chu vâr ti hi a nia; Vâr hi a poimo tak tak le a kam nang tak taka thil tinreng hai ta hrangin le mihring tinreng hai ta hrangin var hi a om noin chu intakna tam tak ei inei hrang a ni. Van hi imo a kam nangna tak ? Var hi kho reng ata suak mani ? Var hi Pathian ni ipêk a ni angin mihring hai ta hrangin chu kam nang tak le naipanghai ta hrang khoma itinrêng tho theina hrangin vâr hi a ni ipêk a ni. Khasikin vâr hi Pathian thil siam murdihai ta hrangin a poimo zia hi zu tarlang ei ti-

1. Vâr hi Pathian isiam a ni: Khan Pathianin rammual a hong siam a khan a masa taka vâr hi a hong siam masa tak a nia; kha hnungin chu thi dang dang hai hi a hong isiam nôk tak a ni. Khasikin, vâr hi ei lei ihril tak ang khan thil tinreng rammuala om murdihaiin chu an in nang tak taka vâr a boiin chu itinreng hi sin thei tho thei ngai loi a ni. Pathianin vâr hi rammuala a zuang pêka rammual a zuang el invara mihring ramsahai khomin fâk hrang nêk hrang zorohai ei hong hmua irdaina zorohai a khom thil tinreng hai hmu theiin ei om a ni.

2. Misa vâr poimozia: Pathianin sîn hi a hong siama sun ringot a khin chu a ruk timaka a el invâr hrang khan misa hi Pathianin a zuang iêk nôk tak a ni. Misa hi khom ei in nang tak taka thil tinreng hai ei tho lai le insûnghaia puanhai ei irsûkhai khom hi misa om no sianlan chu a hul thei loi hrang a nia; khasikin misa hi khom asan ei in nang a ni. Misa hi a lumin chu mani taksa ta hrangin le rammual boiruak khom a hong irkiangpai ngai a nia; khasikin a lum khomin ei ni mihriamhaiin hmanga Pathianin ei in nang ang takin a ni zuang ipêk a ni sikin mihriamhai ta hrangin khasikin einihai hin chong saloia ei irkok hrang ni maka a lum lai khomin mani numhai le sinhai hi tho hrangin le kam nang hai hi tho hrangin Pathianin a ni zuang ipêk a ni.

BEGINNER IRCHULAI BU HNINA

khomin asan ei innanga le a karchanghai hi chu tuihai hi a vadung-
haia a hong tom ngai kha a tòm zoro khom hin Pathianin an hriat
vinga a mihai ta hrangin chu khasikin kha anga dingmunhai ei
hong tuk lai khomin Pathianin man bôiin irvana irthokin rotuihai
a ni zuang pêk nôk ngai a ni. Kha ang khan Pathianin a mihai chu
irsamna a ipêk ngai loi a nia; Intakna a hong tunglaihai khomin
Pathianin tui irthiang tak tak a ni zuang insuapê ngai a ni. Tuihai hi
mihriamhai hin asan ei in intam hi a nanga ei in intamin chu taksa
damna le hriselna sa tak khom ei hmusa ngai a ni. Khasikin Pathian
khomin man bôî dapin rammual a hin tui tam tak a ni pêk a ni.

Chângvong : Irphutna 1:10

*“Pathianin mual le tâng chu “Irnêng” a tia, tui omkhômhai
chu “Tuipuihai” a ti tâka; khan, Pathianin kha kha a ena a sa
a ti zapa”.*

Ir donna:

1. Tumo tui inhrang nang pek tu kha ?
2. Tui tamtak omna hmun hi imo arhming a phua kha Pathia-
nin? 3. Pathianin tuihai hi iamo om hrangin a isia kha ?

BEGINNER IRCHULAI BU HNINA

IRCHULAI - 3 PATHIANIN BOIRUAK IRTHIANG A NI PÊK

A thutum : Boiruak hi ei ta hrangin imo a kam nangzia.

Tep hrang : Irphutna 1:6-8

THUMAHRUAI

Hapta masa-ah Pathianni a khan vâr nangzia le zan nangzia
ei irngai taka khan avuan chu boiruak kàm nangzia hi ei insîr hrang
a ni. Boiruak hi ei phuk sannahai le ei hringnahai hin a kam nang
tak tak a nia; mihringhai hi phuksân loiin om thei mak mea phuk
san loiin ei om thei chu a thi vai hi phuk sân loiin an iom thei
ngai a ni. Khasikin boiruak hi rammual a hin kam a nang sikin
Pathianin pêkin a omsa tak a ni.

1. Boiruak hi Pathian isiam a ni: Boiruak hi Pathian isiam a
nia boiruak hi amihriamhai le thil hring dang danghai khomin ei
innang tak a nia; boiruak le a omnôn chu mihriamhai khom hi ei
hring thei loi hrang a ni. Boiruak ti hi hringna ne pêkpu tak a nia;
khasikin Pathian khom khan rammuala mihriam a siam hmadai
khom khan boiruak hi a isiam masa tak a ni. Khasikin Boiruak hi
a boiin chu einihai khom hringna ei hmu thei loi hran ti hi a fel
takin ei hmu thei a ni. Khasikin Pathian khomin mihriam a siam
manin rammuala phuk hi a siam bak a ni ti hi ei inhriat hrang a
poimo a ni.

2. Boiruak chi dang dang: Rammual a hin boiruak ti hi chi
dang dang a oma boiruak irthiang le irthiangloi khom siamin a
omsa a ni. Boiruak irthiangloi ti chu imani thil intiromhai mirim
tam tak rammuala a oma kha taka irthoka phaivua a hong a eini
mihringhaiin phuk ei laka a hong lûtin chu ei phuka kha khan
taksa ta hranga natna tam tak a isuak ngai a ni. Boiruak irthiang
chu mitinhai ta hrangin sa ata damna hriselna sa tak a chang ngai
a ni. Khasikin boiruak irthiang hi zing kara thoia boiruak irthiang
tak tak hi ei fakin chu eini taksa ta hrang khoma damna hriselna
a ichang ngai a ni.

3. Mihringhai ta hranga boiruak irthiang a poimoz-

BEGINNER IRCHULAI BU HNINA

taksa khom hi irthiang taka om a nanga porinche takin a omin chu taksa damna khom ei ihmu ngai loi a ni ti hi inhriat hrang a poimo tak tak a ni. Khasikin Boiruak irthiang tak eineiin chu mihriamhai hi taksa damna le marna lungril irthiangna hai khom a ni pêka thil hring murdihai khomin hringna sa tak an inei thei ngai a ni. Boiruak irthiang hi mihriamhai hrangin in a poimo bika atunlai thil imani porinche thil tam tak inkoihaia ei paiin chu kha taka a mirimhai khom kha mini hringna hrangin a isa ngai loi a nia; khasikin mani inkolhai mani khosunghai hi asate zela infai hi a poimo tak tak a ni. thi hi inhriat hrang a poimo tak tak a ni.

Chângvong : Irphutna 1:6

Pathianin, “Tui le tui kêra khan boiruak lian tak om sianlan, kha khan tui le tuihai chu irsen ri se,” a tia.

Irdonna:

1. Boiruak omno sianlan rammual a hin hring thei imo ?
2. Mihriam hringna hrangin ianga boiruak mo a nang kha ?

BEGINNER IRCHULAI BU HNINA IRCHULAI - 4

MIHRIAMHAIIN TUI EI POIMOZIA

A thutum : *Tui hi mihringhai ta hrangin a poimo.*

Tep hrang : *Irphutna 1:9-10; Isaia 55:10*

THUMAHRUAI

Avuana ei irchu hrang tak chu rammuala tui mihringhaiin ei innangzia le a poimozia thu ei irngai hrang a ni. Congirdonna hong nei ei ti. Tui hi kho taka irthoka suak mani ? Tui hi imo a kam nangzia le itak hi mo mihringhaiin ei innangna tak? tuihi thil tinrenghaiin a asan ei innang tak a nia; ei hringna tak khom a ni sa a ni. Khasikin rammual a hin tui hi a om nôn chu intakna tam tak a suaka natna chi dang danghai khom a om thei ngai a ni. Khabana tui ringot hi ni loiin tui a khom fai taka tuihai hi ei in no a nin chu taksa ta hrangin a isa ngai loi a ni.

1. Pathianin tui le rammuala sên: Khan Pathianin rammuala hin tui murdi hi mual irkhu hrangin chu asa ti maka; khasik a khan tuihai kha a binga mual chung tianga irhmu thei hrangin vadung hi a isiam a ni. Kha ang khan Pathianin rammual a hong siama thil tinreng le mihring tinreng hai ta hrangin thil nanghai kha a hong isiam tak a ni. Rammual a hin thil tinreng hai ta hrangin tui hi a nangtak a nia; tui boiin chu itinreng hi hringna an ihmu thei ngai loi a ni. Khasikin, Pathian khomin khomualhai a siama tuihai rammual a hin a hong in omtir tak a ni.

2. Pathianin tui an omtir: Pathianin rammuala hin tuipei tam tak an omtira thil tinreng hai ta hrangin a zuang siam tak a ni. Kha tuipei lian tak tak a zuang siamin kha tuipeia om hrangin thil hring Nga, le saipho, le thil hring dang dang kha om hrangin a siam suak nôk tak a ni. Kha ang thil Pathianin a zuang siam suak a khan thil tinreng hai ta hrangin hringna sa tak an hmu ngaia mitinhai ta hranga damna lei rammuala tui inhralhai ta hranga inhnemna sa tak a hong ni tak a ni.

3. Pathianin mihringhai ta hrangin tui a pêk: Pathianin ram-

BEGINNER IRCHULAI BU HNINA

a ni changpui nôn chu changpui hrang dang ei inei ngai loi a ni. Nâipang fing hrangin chu nu le pa thu hi ei zôm a poimo tak taka naiin a nu le pa thu zômthaiin chu itiklai khomin intakna nei ngai mahaia an ta hrang khoma inlapna le satna tiang a iom ngai a ni. Thuzômna nei hi asan antaka khannisian kha thuzomna khan izôm thei hram inchu mani ta hranga inlapna le vârna le thiamna a hong ni ngai a ni. Pathian Thu khom khan “*Nâipanghai o nin nu le ninpa thu zôm roi kha kha thil dik tak a ni*” tiin a ni hril a ni. Pa thuzomna neihai ta hrangin chu Pathian ata vârna le itinrenga neinahai le thil tho theinahai an la inei ngai a ni. Kha anga pa thu zôm kha Pathian khomin asan a nuama ama ata satvurna tam tak vur ata mi nekin theina khom a in dongtir ngai a ni ti kha inhriat hrang a poimo tak tak a ni.

Chângvong : Thuv. 6:20

“Ki naipa, ni pa thupêkhai zômin lan, ni nu nang irchutirna irnghil viat no ro”

Irdonna:-

1. Pa masa tak kha tumani kha ?
2. Pa hi tu nipek mani ?
3. Pa thu ei zômin chu itin mo ei om ngai kha ?
4. Pa thuzom hi imo eini ta hrangin an lapna ni hrang kha ?
5. Pathianin a ninfa hragin tumo a ni pêk kha ?

BEGINNER IRCHULAI BU HNINA

SEN HNINA

PATHIANIN A NI ENSUI

IRCHULAI - 5

PATHIANIN NU A NI PÊK

A thutum : Nu lungkhamna hlutzia.

Tep hrang : Mt. 15 : 21 - 28; 20 : 20 - 29

THUMAHRUAI

Hapta masa Pathian nihai khan tui kam nangzia le thil hring dang dang thuhai ei irngai taka khan a vuan chu Pathianin eini naipangahai ta hrang pialin nu satak a ni pêk thu ei irngai hran a ni. Nuhai hin an ni lung thung ngai mo? Nu hi einihai ta hrangin imo a poimona tak ? Nu hi asan a poimoa insungkua ta hrang le einihai ta hrangin asan chu nu hi insungkua a hin a omnoa nin chu hoi ei ti ngai loi a ni. Khasikin nu hi mani insungkua chareltu tak le nai lete irchuna lampanga khom asan a nang tak tak a ni.

1. Nu hi Pathian ni pêk a ni: Pathianin rammual a hin ei irsian-gna a irthokin Avi le Adam khom kha mihriam masa an nia; khannisian Pathianin Eden irhuan a khan Adam kha a zuang inomtira a binga om hrang khan asa ti ta maka khan chu a changpui hrang khan Avi hi a zuang siampe nôk tak a ni. Kha ang denin einihai khom Pathianin rammual a hin pasalhai ringot hi a binga om hrangin a sa ti maka ama ompui suam hrang a nang ti an hriatin nu hi a zuang ipêk sa tak a ni. Nu hi asan a poimo tak taka ei damno laihai khomin einuhai hin ni donsuin an ni enkôl ngaia lungthung takin a nahai kha a idonsui ngai a ni.

2. Nu lungthungna: Nu hi ei in nang tak taka naipanghai khomin asan chu naipang lenvângin chu zoro tina nu a om nôn chu ei chap ngai a ni. Kha ang denin nu khomin a nai hi asan a lungthung ngai a nia; a ni lungthungna sikin thil tinrengai khom a fak nuam khomin a nai ansapin a a fâktumhai khom a ipêk pai ngai a ni. Khasikin einuhai hi eini khomin asan ei lungthung hrang

BEGINNER IRCHULAI BU HNINA

khom hin nu a om nô chu asan ei intem ngai a ni. Nu hi Pathian a ni ipêk angin einihai khomin asan ei ilungthunghai hrang hi a poimo tak tak a ni. Nuhaiin an ni lungthungzia hi asan a na ngaia; ei damnohai khom hin anni chu asan an char a dong tak tak ngai a ni.

Khasikin nu hin thil tinreng fak hrang le nêk hranghai a ni siampê ngaia iniin sa takin ei ifâk ei nêk thei ngai a ni. Asan chu mani nai lete chungu khan chu nu hi a hringna tak khom an inhroi ngai loi a ni sikin, intakna tam tak einihai hrang khan an tuang ngaia; natna dengtheina an tuanglai khomin einihai khomin lungthung tak taka donsuihai hrang hi a poimo tak tak a ni. Nu thu ei zômin chu Pathian tianga vârna le felnahai hong nei ei ta mihai hrang khomin satna ei hong hmu sa ngaia; mihai entonrua ei la hong ichang ngai a ni. Khasikin Pathianin roiinpui tak le ni lungthung tak hranga nu a ni zuang pêk ang hin Pathian Thu le nu thu hi nitinin zôm hram hrama hringnun hmang hrangin a ni nuam a ni.

Chângvong : Efesi. 6:1

“Naipanghaio, RENGPAa khan nin nu le nin pahai thu zom roi, kha khah thil dik tak a ni”

Irdonna:

1. Pathianin a ni enkol hrangin tuma a ni pêk kha ?
2. Ei nuhaiin an ni lungthung ngai mo ?
3. Einuhai thu hi eizômin chu imo ei chang hrang ?
4. Nu le pa thu zôm hi imo an lâpna tak ?

BEGINNER IRCHULAI BU HNINA

IRCHULAI - 6

PATHIANIN PA A NI PÊK

A thutum : *Insûngkua pa dinghmun poimo zia.*

Tep hrang : *Hebrai 12:5-10.*

THUMAHRUAI

Mizan Pathianni khan Nu poimozia ei irngai taka, avuana chu Pa insungkua a poimona le a kamnangzia ei insir hrang a ni. Pa hi insungka a hin a lu tak a nia; pa hin thil tinreng hi fak hrang nêk hrang hi an ngaitua ngai a nia; Khasikin Pa hi asan mahrip pea insûngkua akhom hin ama thu hi ei zôm a poimo tak tak a ni. Khasikin einihai khomin Pathian Thu le mani insûngkua Pa hi asan ei mahrip hrang a nang a ni.

1. Pathianin pa a nipêkna san: Khan hapta masa Pathianni khan ei hong hril taka pa masa tak kha tumo ei ti kha ei lan hriat mo ? Adam kha pa masa tak a nia; Eden irhuana om a khan Adam-vai siamin a hong oma kha zoi a khan Ave a siam ei ti khate na, kha irthokin ei enin chu Adam hi pa masa tak a hong chang tak a ni. Khasikin pa hi ei nei ving ngaia insungkua tin a hin pa dinghmun hi asan an taka itinreng hi fak le nêkhai khom hi Pa hin a ngaitua ving ngai a ni. Pa hi insungkua ta hrang khoma hruaitu tak a nia pa a boiin chu insûngkua hi a ihoi ngai loi a ni. Khan pa hi Pathianin insûngkua-ah hrangin chu alu tak ni hranga hong phun a nia; kha a iphun angin pa nina hi asan a taka insûngkua fak hrang le nêk hranghai khom hi pa in a ngaitua ngai a ni. Khasikin pa thu hi naipanga irthokin asan zom hi a poimo tak taka nu le pa thu ôi hi einihai ta hranga satna a ni ngai a ni. Thil imani buaina le intakna ei hong tônglai khomin pa hi ei neiin chu intakna hi ei nei tôm ngai a ni. Pa hi thil tinreng ngaituatu a ni angin nai lete khomin asan mahrip hi ei tho a nanga naiin pa mahripna a nei nô chu a isa ngai loi a ni.

2. Pa thu zôm: Ei pahai hih insûngkua-ah alu tak a ni angin einihai khomin asan mahrip hi ei thohai hrang hi a nanga; asan

BEGINNER IRCHULAI BU HNINA

kha tena chu Davida hi mipui tamtakin asan an hong ngaisang taka a hong inlâr tak taka Pathian inhriatin sin tam tak a tho ngai sikin, Kha tena chu kha taka ram a hruaitu kha Jonathana pa kha a nia; Jonathana pa khan Davida kha milian a hong chang hrang kha nuam ta maka kha tena chu Jonathana pa khan Davida kha that a tum tak a ni. Khannisian Davida kha that a tum maia ûfeihai le ankho khomin that thei mak a ni. Asan chu Davida hi Pathian thuôm mi tak a ni sikin, Pathinin a omna tinrenga khan a changpui maia; baka Jonthana khan apa khan that a tuma that hrangin mi tam tak a tirsuakhai khom khan Jonathana khan chu Davida kha a lungthung sikin a san inzôk mai ngai a ni.

3. Jisua Krista rual satak: Jisua Krista hi ei rual satak a nia eini naipanghaiin asan chu Jisua rammual a zuanglai khom khan asan naipangtehai hi a irruaipuihai nuama a rualsa tak angin a ompuihai ngai a ni. Khasikin ei Bible a khom khan “*Nâipanghai ki kuanga hong hrang hi khaphai no roi*” a ti a ni. Jisua Krista chu naipanghai rual sa tak a ania; amain chu milian michin khom a iti ngai loi a ni. Jisua Krista rual ni hrangin chu milakhai hi tho loi hrang a nia; nu le pa thu hi zôm a nang ngai a ni. Pathian Thu bu khomin “*Nâipanghai O nin nu le ninpa thu zôm roi*” a ti a ni. Kha ang khan nu le pa thu ei ôiin chu Pathian khomin nin ren ata hratnahai lungkhamnahai khom a ni pêk hrang a ni. Jisua Krista chu naipanghai ta hrangin chu itiklai khom rual hrangin a ni inuam rak a ni ti hi inhriat hrang a poimo tak tak a ni.

Chângvong : Thuv. 17:17

“Rual sa’n chu itiklai khom a lungthungna an langtir ngai a ni.”

Irdonna:

1. Pathianin rual hi ihranga ni pêk mani ?
2. Pathianin rualsa nei mo a nuam rualsa loi nmo ?
3. Ei rual pôl asa nôn chu imo a ni ngai ei ti kha ?
4. Bible-ah rual lungthung inhnihai kha tuhai manni kha ?

BEGINNER IRCHULAI BU HNINA

IRCHULAI - 7

PATHIANIN UNÂI A NI PÊK

A thutum : *Ulenâi hi lungthungna nei hranga a nang.*

Tep hrang : *Inpâkna Hlahai 133:1-3.*

THUMAHRUAI

Avuana ei irchu hrang chu ûlenai lungirthung hrang chungchang ei irngâi hrang a ni. Ulenâi hi sungkua tin a hin ei om ngaia ulenai ti chu mani irzirpui upa mani unu mani ni nei khom kha unai ei ti ngai a nia; kha anga unai hai ei hong ni khom hi Pathian ata malsomna satvurna a ni pek sika ei inei ngai a ni. Mani nuama ei om thei ngai ni maka Pathian ata ti nôn chu kha ang dinghmunhai khom kha hmuna an tak ngai a ni-

1. Irzirpui ûnai hi Pathian ata pêk ei ni:- Hapta masa-ah ei lei hril tak angin nu le pahai hi Pathian ni pêk a ni ei ti angin avuan a ûnai ei nei thei khom hi Pathian ata ngêt hmu a ni. Khasikin Pathianin a mihai a lungthung tak taka nai le tehai nu le pa a pêkhaia einihaiin ûnai upa le sangpa mani sangnu manihai hi ei hong nei thei a nia; khasikin ûnaihahi hi asan irlungthung a nanga irngei taka oma Pathian nuamlama om hi Pathian khomin a ni inuam a ni. Asenhaiin chu ûnaihahi khom hi irlungthung nuam loiin an irhmu in chu irkhalna ringotin an om ngaia; inhoia kha nei ngai mahai kha anga om kha Pathian khomin a inuamloi a ni ti inhriain ulenai chu irlungthung taka oma irngei takin insungkua sin le chuanhai khom tho irrualin Pathian tiang khom hi hrât takin om hi a nang a ni.

2. Ulenâi irlungthung hrang a ni:- Pathianin urêng chu irngei dil dila om hranga rammuala a ni zûang pek angin itin renghai khom thil tho hrang le fak hrang ei neihai khom hi mani binga fa loaia mani ûnai le irsema hlim taka fâk le nek fa hrang hin Pathian khomin a ni nuam tak a ni. Khan, rammuala damnonahai ei hong toklai khomin ulenâihahi hi irlungthunga irdon irhlom hrang a nanga ni sang mani ni u mani a damnoin chu changpuia don hrang hi a nang a ni. Kha ang khan tianlai khan ulenâi inhni an oma Uidoi

BEGINNER IRCHULAI BU HNINA

kha ang khan an oma an lungirthung dân kha puan inkhat mihaiin an phêkhaia kha puan kha an thera an irsem ngai a ni. Kha ang an lung irthungna zarin inhnung tiang chu Pathianin satvurna tam tak a pekhaia mi irchong tak an la hong ichang a ni. Kha ang khan eini khom ei sang mani ei u mani khom hi asân irlungthunga ama intakna a tuang zoro a khom irchangpui irhloma irsan irhlom mai hi Pathian khomin a nuam dân tak khom a ni.

3. Sungkua tinhi urêng sungsuak ei nei: Pathianin sungkua a nin neitir ang hin insungkua a hin unai ei nei ving ngaia hoi tak taka inhoina tam tak ei nei ngai a ni. Avi le Adam a irthokin sungkua hi hong irzir a nia; kha an ni khom khan nai le tehai an hong neia Kaina le Abelhai kha unai an hong ni taka kha taka irthokin einihai khom atun ten hin Pathian ata satvurna ei donga insûng khat a hin tam tak takin ulenâi ei hong om thei a ni. Ulenai hi mani irzirpui vai hi Pathian tiang hin chu ti maka midanghai khom hi mani in mi anga ena irrualpui hrang hi a nuam a nia; khasikin Kristianhaiin, chu midanghai, zât danghai, chong irangpuiloihai khom hi lung irthungpuihai hrangin a ni inuam ngai a ni. Mihai hi hmumak hrang ni maka mihai hi ei hmumakin chu Pathianin eini chungka kha intakna a intungtir ngai ani ti hi inhriat hrang a poimo tak tak a ni. Khasikin mani insungkua mi le midanghai khom hi irlungthungpui-haia sataka Pathian nuamlama ompuihai hi a ni nuam tak le Pathian zia tak khom a ni sa a ni.

Chângvong : Inpâkna 133: 1

“Irngai u ta, urênghai irngei dil dila omkhôm hi en a hoiin a sa bâka na!”

Irdonna:

1. Ulenai hi kho reng ata suak mani ? tu nipêk mani ?
2. Tuhai ulenai mani khan mihaiin puan inkhat an pekhaia an irsem kha ?
3. Ureng irngei dil dila om hi Pathianin a nuam mo ?
4. Pathianin ulenai hi itina om hranga a ni ti mo ?

BEGINNER IRCHULAI BU HNINA

IRCHULAI - 8

PATHIANIN RUAL SAA NI PÊK

A thutum : *Rualsa hi Pathian ata pêk ei ni.*

Tep hrang : *I Samuel 18 : 1-4; Mk. 10:13-16.*

THUMAHRUAI

Avuana ei irchu hrang chu rual ti hi ei insir hrang a ni. Rual hi itin mo ei hong ni phut ngai ? rual ei neiin imo eini hrangin inlapna ? rual hi mani taksa rammual a hin chu asan a poimo tak tak a ni. Rual hi Pathian ata ni pêk a ni angin rual a hin chi hrang hrang rual ei nei ngaia; pasal le pasal ringot hi rual ni thei maka nupang le pasal khom hi rual ei ni thei ngai a ni. Khabaka rual a hin rual an ni khoma rualsa ual hi ei nei ngai nôk a ni. Kha ang khan rual hi ei nei vinga rammual a hin hi rual a poimozia hi tôi sar sarin zu târlang tum ei ti-

1. Rual nina: Rual ti hi hril hrang a tama rual hi Pathian a ni pêka einihaiin mani nuama ei hmu thei ngai ni mak a ni. Rual a khom hin chi dang danghai ei nei ngaia; rualsa le rual saloihai khom ei nei ngai a ni. Khannisian, rual hi ei neiin chu asan a hoia itinreng ei thonahai le ei irdainahai khom hin rual le ei irdaiin chu asan a hoi ei inhriat ngai a ni. Khan rual hi asan irrualpui hrang hin chu insap a nanga rual a hin sualna tam tak a suak thei ngai a nia; asan chu nagma ni fel chak khoma ni rual kha a sualin chu nang khom kha sualna khan a ni pôla ei isual ngai a ni sikin, rual pôl hrang hi sataka Pathian kuang khom hin chongchaia zong hi a nang tak tak a ni. Khannisian, Pathian kuanga ni zongin chu rual hi sa tak nang zuangpe ata nangma ta hrang khoma inlapna sa tak a ni hrang a ni.

2. Bible-ah rual irngeihai mi inhni: Ei Bible-ah rual satak ei ihmuhai inhni chu Soula naipa Jonathana le Davida hi rual satak an nia; anni hi an irlungthung tak taka; itinreng an thona a khom khan an tho suama am om khoma an omsuam ngai a ni. Jonathana le Davide hi Bethlehem khua a khan an om ngaia kha an omsumlai khom khan an lungirthung tak tak ngaia; khan chu Davida hin ralhai

BEGINNER IRCHULAI BU HNINA

an om tak a ni. Khan Mari chu kha hmuna an om lai takin nai nei zoro khan a hongde taka khan sehrat in a khan nai a hong nei tak a ni. Kha sehratin a khan naite kha a hong suak taka puanin an tuama an zalna hrang hmuna kha an nei ta no sikin sabu pêkna kheng a khan anin zaltir tak a ni. Khan chu kha naite kha intem takin an donsui taka Mari le Josef khan Pathian a irthokin ei idong a ni ti khan an beiindong loiin Mari le Josef khan kha naite kha an donsui maia; khan chu vântirton lei ihrilhai ang takin a nu le pa khan arhming khom Jisua an hong phu tak a ni.

3. Jisua chu Pathian ni pêk a ni: Jisua Pathian a irthoka pêk a ni angin a naitea irthokin thu zômna tam takhai khom a hong nei taka; nu le pahai khomin an hong lungthung tak taka omdân sa takin hong om maiin mitinhai ta hrang khoma entonrua tak a hong ini tak a ni. Khan chu Jisua hi a hong lian hnungin chu mihai ta hranga saninzôktu a hong chang nôk taka ni. Jisua ti omzia tak khom hi “*saninzoktu*” tina a nia; Jisua chu mitinhai soal sika a hringna pêka Kross-ah hruaia mihriamhai soal murdi saninzoktu a hong chang tak a ni. Pathianin a Naipa inkhat neisûn inhroi tak khom sianlan a mihriam-hai soal thi ving hrang khan nuam maka a mihai soal irtan hrang khan rammuala Kross-ah hemdein a hong om tak a ni. Kha ama le ama irpêkna sikin einihai khom soal irthokin saninzokna ei hong chang tak a ni. Jisua chu rammuala a mihriamhai soal saninzôktu a ni sikin, ama chu nitinin ama thu ei zôma ama nuamlama sin ei tho hrang hi a poimo tak tak a ni.

Chângvong : Luka. 2:11

“Avuan hin nin ta hrangin Davida khua Saninzôktu a suak ta, Reng Krista chu.”

Ir donna:

1. Jisua kha kho khua-ah mo a suak kha ?
2. Jisua kha iamo an inzal kha ?
3. Jisua irhming omzia kha imani kha ?
4. Jisua nu le pa irhming kha imani kha ?
5. Jisua kha iamo a thi kha ?

BEGINNER IRCHULAI BU HNINA

IRCHULAI - 9

PATHIANIN IRCHUTIRTUSA A NI PÊK

A thutum : *Irchutirtu chong dân poimo.*

Tep hrang : *Lk. 6:40; Filipi 4:8-9.*

THUMAHRUAI

Hapta masa Pathianni-hai khan nulepa thu ôi le rualsa Pathianin a ni pêk thuhai ei irngai taka; khan a vuan chu Pathianin irchutirtu sa a ni ipêk thu ei irngai nôk hrang a ni. Irchutirtu hi asan a poimoa eini naipanghai hrang bîkin Irchutirtu hin imo a ni irchu ngai ? Irchutirtu hi imo an tho ngai ? Irchutirtu hi mi poimo tak le mi fel tak mi a nang ngaia; asan chu irchutirtu hi asa nôn chu studenthai hi an isiat ngai a nia; khasikin, sukulhai khom hin irchutirtu (*Teacher*) hi asan an tam ngaia adang dang subject a hin irchutirtu an om sêng ngai a ni.

1. Irchutirtu a kam nangzia: Mihriam a hin irchutirtu hi asan ei in nanga; abîkin mihriam hin ei naipanga irthokin irchutu hi ei nei nôn chu ei lian ten khomin dikna le felna he ei nei thei ngai loi a ni. Kha bana naitehai khomin irchutu hrangin a suak a irthokin nu le pa kha irchutu a hong ichang ngai a nia; nu le pa irchutirna kha a hong zom maiin fak le nêk lampanghai khom an hong ithei ngai a ni. Khasikin, taksa lampang ringot hin ichuna hi poimo maka Pathian tianga irchuna le felna nei khom hi naipanghai hin ei in nang ngai a ni. Irchuna boi le pa isepna tuangloituhaiin chu satna an ihmu thei ngai mahaia; baka vârna khom an ihmu thei ngai loi a ni. Khasikin Pathian tiang khom hin sunday school ni tin Pathianni hin ei hong hmang ngaia irchutuin thu dik a ni irchutir hi sataka ei lungrila vong indik hi a poimo tak tak a ni.

2. Irchutirtu Pathianin a ni pek dân: Irchutirtu hi Pathian ata pêk ei nia; Pathianin ei naipanga irthokin irchutirtu sa tak ni hrangin nu le pa hi a ni pêk a ni. Kha nu le pa khan taksa tianga irchutirna le Pathian tianga irchutirna satak an ni pêk ngaia; baka ei lian hnung khom hin sukulhaia ei hong fea babu tam takhai ata rammual theina vârna ni pêk hrangi irchutirna an ni hong pêk nôk

BEGINNER IRCHULAI BU HNINA

chang theina dingmun ei hong ni ngai a ni. Mi irchutirtuin archua zom nuamnotuhaiin chu satna hmu ngai mahaiia siatna tiang Pathianin a hruihai ngai a ni. Khasikin babuhaiin an ni irchu laihein inhrip taka oma irngaia thu dik kha ei pom a nin chu milian ei hong chang hrang a ni.

3. Irchutirtu lian tak Jisua Krista: Khan Pathiain irchutirtu theina thiamna lama le thil dang danga khom hin khannisian Jisua irchutirna anga irchutirna hi tuten an ihmu thei ngai loi a ni. Jisua hi mitinhai ta hranga irchutirtu a ni angin rammuala om murdihai hi ama irchutirna an dong nôn chu felna le vârna khom an ihmu thei ngai loi a ni. Jisua Krista chu misualhai ta hrang khoma irchutirtu a nia; mi sual takhai khom ala infeltir ngai a ni. Khasikin Pathian Thu le a nuamdân angin ei omin chu eiinhai khomin vârna le irchongnahai, milianhai ei la hong chang hranga ni ti hi ei inhriat hrang a poimo tak tak a ni.

Chângvong : Thuv. 1:7

“Rengpa chi chu inhriatna bul tak a ni”

Irdonna :

1. Tu-haiin mo irchutirna an ni pêk ngai ?
2. Ei suaka irthoka irchutirtu hrangin Pathianin tu mo a ni pêk ?
3. Pathianin irchutirna dik tak neituhaiin imo a pêk ngai ?
4. Tu mo irchutirtu dik tak kha ?
5. Nu le pa thu ei ôiin isatvurna mo ei dong hrang ?

BEGINNER IRCHULAI BU HNINA

SEN THUMNA

BIBLE-AH NUPANG IAMOMHAI

IRCHULAI - 10

JISUA THURCHI

A thutum : *Pathianin a Nâipa rammual inzôk hrangin a pêk.*

Tep hrang : *Lk. 2:1-14.*

THUMAHRUAI

Avuana ei irchu hramng chu Jisua a naite laia irthoka a om dân le an nun dânhai ei irchu hrang a ni. Jisua hi rammual inzok hrangin a zûanga mitinrênghai sual phur le inzoktu ni hrangin rammuala a zuang a ni. Jisua hi rammuala a zuang suak khom khan intem tak Bethlehem sehrat in hmun a khan a zuang sâak a sâaka irthokin a thi ni den khomin intak takin rammual a hin a hring nun hmangin a om ti ei hmu a ni.

1. Jisua nu le pa: Khan tianlai a khan Nazaret khua a hin mi irthi-ang Pathian Thu zôm mi inkhat a oma arhming chu Mari a ni. Kha Mari kha mi fel tak le Pathian Thu ôitu tak a nia; mi irngaiintôm mi tak khom a ni sa a ni. Kha khua ngêt a khan pasal irthiang khom inkhat Josefa an iti kha a oma kha Josefa kha mistri (*carpenter*) sin tho ngai a ni. Khan kha Mari le Josefa kha an hong irnei taka khan an hong irnei zoiin chu Mari kuang a khan vântirton Gabriela kha a zûng inlarpe taka; Mari irngai ro nai pasal vong ni ta arhming Jisua ni iphua hrang a ni a zuang tipe tak a ni. Khan kha thu kha Mari khan an hriatin asân arkhel a ti tak taka; khannisian, Mari kha Pathian Thu zômte a ni sikin *“Rengpa ni suaknu ki ni ni thu thun ki chung a tung ri se”* a ti tak a ni.

2. Bethlehem khua Jisua a sâak: Khan voikhat chu Rom sorkar khan irhming irziak hrang khan arama mi murdi Bethlehem a khan fe hrangin thu a pêk taka kha khan Mari le Josefa khom an va fe tak a ni. Kha irhming irziak a an fe lai khan Mari hi nai nei

BEGINNER IRCHULAI BU HNINA

3. Pathianin a nâipa a sînghual: Khan kha Mari le Josefa chu kha Aigupta ram a khan an ompui mai taka Jisua kha Juda rama reng Heroda kha a thi zoi le khan Bathlehem tianga an omna kua ngêt khan an hong kîr nôk tak a ni. Khan Mari le Josefa chu Nazaret kua mi an nia; kha an kua a khan Jisua kha an ompui taka kha tena chu Jisua kha a hong lian taka sukul irchuna le Pathian tianga irchuna tam tak le thuzômna a hong nei tak taka a tea irthokin kha a Pathian Thu a zomna sik a khan Pathian khomin ninzôkhrangin an omtir a ni ti inhriat thei a ni.

Khan Jisua chu a hong lian hnungin chu rammual intakna tam tak a hong tuang taka eini mihriamhai sual phur hrangin Kross a khan hemdein a hong om tak a ni. Mari le Josefa khan an nai inkhat neisun ni khomsianlan Pathian ipêk a nizia an inhriat sikin phal takin rammual sual pêl hrangin a hong ithi a ni. Khasikin, atun hin einihai ta hranga saninzôkna roiinpui tak le zalenna ei hong hmu thei a ni.

Chângvong : Inpâkna 23:1

“Rengpa chu a ni enkoltu a nia, ite irsam no ning.”

Irdonna :

1. Tu mo Jisua thatpai hrang tumtu kha ?
2. Josefa kuanga khan tun mo naite kha hmun danga rotpuiroi tipu kha tumani ?
3. Kho hmuna mo an rotpui kha ?
4. Mari le Josef kua kha imo arhming kha ?
 5. Jisua ti omzia hi imani ?
 6. Jisua kha kho hmuna mo a suak kha ?

BEGINNER IRCHULAI BU HNINA

IRCHULAI - 11

NÂITESEN JISUA

A thutum : *Nâitesen Jisua chu lôm inruk a ni.*

Tep hrang : *Mat. 2:1-12; Lk. 2:8-20.*

THUMAHRUAI

Avuan sun a ei insir hrang chu nâitesen suak lôm thu ei insir hrang a ni. Nâitesen ti hi tu mo ni nih ? Nâitesen hi itin mo an om ngai? Nâitesen a ti hi Jisua kha a nia; Jisua hi a suaklai khan intem takin Bethlehem sehratin a khan suak sianlan khom Pathian a irthoka nâitepek a ni sikin rammuala mipui tam takhai khomin an lompuia; kha a suakni a khan belra enkôlttu hai belrapuihai khom khan zanrila ama nâitesen kha an va lôm hrangin an fe sa tak a ni.

1. Belrapuhai kûanga vântirko an lâ: Khan chu Jisua kha Bethlehem sehrat ina khan a hong suak taka kha Bethlehem kho kola khan Belrapuhai kha an belrahai enin kha khan an om ngai kha hmuna an om lai takin vântirton Pathian itîr kha Belrapuhai kuang a khan a zung inlârpehai taka belrapuhai kha asân an chi taka omna lam kha inhre ta mahaia; imani ti khan an char a dong tak tak a ni. Khannisian Pathian vântirton khan belrapuhai kuang a khan *“Chino unglan irngai roi a vuan hin nin ta hrangin Davida kua saninhrintu a suak ta”* tiin a hong hrilhai tak a ni. Khan chu belrapuhai khom khan asan an lom tak tak taka *“Anchung taka Pathian roiinpui takin om sianlan irnenga a lomhai kuang irngeina leng rise”* tiin tang an insampui tak a ni.

2. Belrapuhaiin nâitesen kha an lôm: Belrapuhai kha Pathian vântirton khan Jisua suak thu a hril a khan asan an lôm tak taka; kha tena chu anni ngêi khom khan naitesen kha an hmu nuama chubai mûk hrang kha an nuam tak a ni. Khannisian, chubai muk hrang khan an belrahai kha maksan rakin an irsiam taka Bethlehem tiang an pan taka Jisua naitesen sabu pêkna khenga zal kha an va hmu taka an lom tak taka kha tena chu anni khom khan Jisua kha chubai an muka Jisua hi saninzoktu a ni ti kha asan an iam ngit

3. Mivâr-haiin Jisua an va lôm: Khan tianlai khan khosak mi vârhai kha arsi thurchi irchu ngai an om ngai khan voikhat chu irvana irthokin arsi irkhêl tak an hmu taka; kha mivarhai khan kha arsi kha an hmuin chu Reng thar a suak ta ni ti tiin an iam taka; kha tena chu mivârhai kha kha Reng thar chubai mûk kha an nuam tak a ni. Khan kha tena chu Reng thar chubai mûk hrang khan mivârhai kha an irsiam taka arsi irvana an ihmu kha zuipumin an fe mai taka; Juda ram khopui Jerusalem kha an va tung taka kha tena chu mipuihai khan Jisua suakna hmun kha an irdonhai taka; Jerusalem a khan reng thar suak an omno sikin Bathlehem tiang an fe nôk taka; khan chu khosak tiang khan arsi kha an hmu nôk taka; kha arsi kha mivarhai khan an zui nôk mai taka kha tena chu Bathlehem a khan an va tungin chu naite omna irdin kha a va tung tena chu arsi kha arngam taka khan mivarhai khan sehratin sûnga khan an va lûtin chu Mari naitesen pom kha an va hmu taka mivarhai khan asan an lom tak taka; naite lômna hranga an neinun choihai kha an kêlsua a kok ata Bero Mura, Rangkachak, kha naite kha chubai an muk tak a ni. Kha zoi tena chu mivarhai kha lom le raifan pumin in tiang an kir nôk tak a ni.

Chângvong : Mat. 2 :11b

Mivarhai khan, “...an irchon kokhai an inhonga, thilpêk rangachak, bero,mura hai an pêka.”

Irdonna :

1. Tuhai mo Jisua suak thu inhriat masa takhai kha ?
2. Tun mo Belrapuhai kha a hrilhai kha Jisua suak thu ?
3. Vantirton khan belrapuhai kuang khan itin mo a tipehai kha?
4. Mivarhai khan itin mo reng suak kha an inhriat ?
5. Jisua lomna hrang a khan i thil mo an choi kha ?

A thutum : Pathianin mi iamomhai chu a saninzok ngai.

Tep hrang : Mat. 2:13-15.

THUMAHRUAI

Hapta masahai khan Jisua suak thu le mi murdi'n an lômpui thu ei irngai taka; khan avuanna ei irngai hrang chu Jisua hmun danga an rotpui thu ei irngai hrang a ni. Jisua suak a khan Heroda hi a rama reng inlal tak a nia; kha a rama reng khan ama anga reng nina nei hrang kha nuam maka Jisua kha reng ala hong ni hrang ti kha anhriatin chu Heroda khan a rama khan naitesen pasal murdi chu thatpai hrang khan thu a pêk tak a ni. Khasikin Jisua hi hmun danga rotpuiin a i om a ni. Hi thu hi ei inhriat infel ual theina hrangin hi ang hin zu tarlang tum ei ti-

1. Jisua that an tum: Khan Jisua kha rammuala a zûang sûak a khan a ram a khan reng roiinpui tak le thuneipu tak reng Heroda kha a oma kha reng khan a Juda ram murdi kha ama thu hnuai om a ni sikin, a reng nitna kha asan irsorpuin a lungril ngaituana kha a siat tak taka kha rama reng midang ni hrang khan a nuam loi a ni. Khannisian, Pathianin vantirtonhai kûanga a lei ihril tak angin Jisua hi zûang suak a ta mitinhai reng la ni ti ti kha an hriatin Heroda kha asan a ning an murpe tak taka; kha tena chu Heroda khan kha a ram Juda ram sûnga nai pasal suakpu dôr chu thatpai hrang khan thu a pêk tak a ni. Khan Heroda khan mivarhai kola khom khan Jisua kha khon mo a isuak asuakna nin hmuin chu kei khom ni hril roi, chubai muk hrangin tiin a hrilhaia, khanisian mivarhai khan, Heroda hin thatpai hranga a izong kêng tiin inhril loiin mivarhai kha lam dang tiang an kîr nôk tak a ni.

2. Jisua Aigupta ram tiang an rotpui: Khan Josefa kha Pathian vântirton khan armangin naite kha Bathlehem a irthokin Aigupta tanga rotpui hrangin a zuang hril taka khan chu Josefa kha a thoia Mari le Josefa khan Jisua kha Aigupta tiang zan zana khan an rotpui tak a ni. Khan chu Heroda khan a ram sûnga naite murdi kha a

BEGINNER IRCHULAI BU HNINA

Pathian nuam dân anga sin ei thoin chu amain intaknahai tam tak ei tong khomin amain a ni changpui ngai a ni. Baptisma hi einihai chu ei naite lai khan rammual ei inhriat mân khan ei lei ichang zôi ngai tak a nia; khasikin a senhaiin chu ei Baptisma chang ei inhriat no khom thei khannisian ei nu le pahaiin ei naite a ni lai a khan ei om dân hranghai Pathian kuang chong irphatna an lei nei sai ving a ni tak sikin, Pathian nuam no zôngin ei nun ei hmangin chu Pathian khomin nuam no nia; amain damna hriselna sa a ni ipêk loi hrang a ni ti hi inhriat hrang a ni. Baptisma chang chu Pathian ata khomâk irsam siara chong irphatna ei inei a ni sikin Baptisma chang hnunga ringnotu chang hi Pathian khomin a khokmâk tak khom a ni sa a ni.

Chângvong : Mat. 3:17

Irngai ta, irvana ata hnuk irhaiin, “Hi hih ki Naipa, lungthung tak chu a ni, a chung a ki lom tak tak ,” a tia.

Irdonna :

1. Jisua Baptisma inchangtirtu kha tumani ?
2. Baptisma hi imo a poimozia ?
3. Jisua Baptisma a chang khan ithil mo a hong tung kha ?
4. Jisua Baptisma changna vadung kha idung mani ?
5. Jisua kha kum izain mo Baptisma a chang kha ?

BEGINNER IRCHULAI BU HNINA

IRCHULAI - 13

JISUA INKHÔM FE THU

A thutum: *Inkhômna nei hi a poimo tak tak a ni.*

Tep hrang : *Lk. 2:41-52; 4:16.*

THUMAHRUAI

Pathian nia Sunday School hmang hi eini ringtu Kristianhai ta hrangin chu a poimo tak tak a ni. Chong irdonna hong nei ei ti. Sunday School hi imo a poimona ? Sunday school ei hmang ngai hi asa mo ei ti sa mak mo ? Sunday school hi a poimo tak taka Pathian tianga irchuna bulpui tak le felna varna le chong lam dânhai khom hi, hi Sunday School ei irchu a hin asan inlapna lian tak ei hong nei ngai a ni. Khasikin, Jisua ngei khom hi a chin a khom khan Pathian nihai hin Sunday Schoolhai hi a fea Pathian Thu tam tak a irchu ngai a ni tiin hmu theiin a om tak a ni.

1. Mari'n Jisua archutir: Khan Jisua kha naite a irthokin a hong lian sit sit taka kha tena chu a nu khan Pathian tianga mi iamom tak le mi fel tak a ni sikin a nai kha Pathian Thu mani, omdân lampanga felna lampanga mani irchutirna kha asan a pêk tak a ni. Kha baka a nu khan Pathiannihai khom hin Pathian Biak ina sunday school irchuna khan an fetir ngaia Pathian Thu-hai irngaiin felna lampang a khan a nun a hong hmang mai tak a ni. Jisua chu mifel tak a hong chang taka a nu irchutirna kha zôm in irchuna lampanghai khan a taimakna insuain hunhai a hong hmang ngai a ni.

Khan Jisua kha Judahai inkhômna hmun Senagog an iti a khan an inkhom ngaia kha inkhomna a kha atuna Biak in ang hin puanin siamin inkhomna an nei ngai a ni. Kha inkhomna a khan Pathian Thu le hla irchuna le om dânhai chongchai dânhai khom irchuna an hong nei ngai a ni.

2. Jerusalem Biak ina Jisua an khom: Jisua chu a hong lian tena chu Judahai Biakin lian tak Jerusalem Biak in a khan an khom tak a ni. Kha Jerusalem Biak in a khan mi kum 12 chung tianga vaiin inkhomna kha an hmang ngai a nia; khan chu Jisua

BEGINNER IRCHULAI BU HNINA

kha an inkhômna Pathian Thu an ihrilhai kha arngaiin asan hoi a ti taka Pathian tiang ringot khan a lungrilhai kha a ngaitu ngai tak a ni. Kha a ngaituna khan Pathian a sip tak sikin Pathianin a ompui mai taka Biakin lampanga mani irchuna tinrênga khom hin mi puihling takin a hong om tak a ni. Khasikin Pathian taka lungril ngaituana neituhai ta hrangin chu intakna dengtheinahai kara khom hin hlimna le lomna ngaitua satna tiang hin Pathianin a ni hruiai ngai a ni ti hi inhriat hrang a poimo tak tak a ni. Pathian Thu irchuna lampanga sunday school irchunahai hi hnong loa Sunday School irchuna ei neihai hi eini ta hranga vârna le inhriat thiamna roinpui tak a la ini ngai a ni. Pathian taka vârna nei hrang khomin Pathian tianga irchuna dik tak hi mihriamhaiin ei poimo tak a nia; mihai le chong dân om dânhai khom hi, hi Pathian nia irchuna hin vârna sa tak a ni pêk sa ngai a ni.

Chângvong : Lk. 4:16

“A seilianna Nazareth khuua a fea, Sabbath ni’n chu a tho ngai lam angin Sinagoka a fea, Pathian Thu bu tep hrangin a ngira.”

Irdonna :

1. Tun mo Jisua kha Pathian Thu archutir ngai ?
2. Jisua kha khon mo an khom ngai kha ?
3. Judahai Biak in lian takpa kha imo arhming kha ?
4. Jisua kha Jerusalem Temple a an khom a khan idôr kum mani ta ?
5. Sinagok ti hi itina mani ?

BEGINNER IRCHULAI BU HNINA

IRCHULAI - 14

JISUA BAPTISMA A CHANG

A thutum : *Baptisma chang hi iamtuhai irsinsiana tak a ni.*

Tep hrang : *Mat. 3:13-17.*

THUMAHRUAI

Hapta masahai khan Jisua thu tam takhai ei hong hril taka khan nisian Jisua thu hi insir hrang a tam tak taka a vuan khom hin Jisua thu nget a nia Jisua Baptisma a chang thu ei irngai hrang a ni. Jisua hi a naite ata hi Pathian Thu irchuna lampanga khom asana irhnik mi a hong nia khan khom nisian Pathian taka namin-detna Baptisma hi la chang loi a ni. Baptisma hi eini Kristianhai hrangin chu irsinsiana lian tak a nia; khasikin atûn ten khom hin einihai khomin Baptisma hi Pastorhaia irthokin Baptisma hi ei la ilak mai ngai a ni.

1. Jisua Baptisma a chang: Jisua kha a hong seiliana kum 30 vel a hong ni ten a chu Baptisma lâk a hong ruk taka Baptisma chang hrangin Jordan dung khan fein Johanna khan Jisua kha Baptisma a tho tak a ni. Jisua hi Mihriam Naipa ni khomsianlan Baptisma hi chang a nang le a poimna kha an hriat sikin ama khom kha Baptisma hi a chang tak a ni. Khan Baptistu Johona khan mi murdihai kha Jordan dung a khan a Baptisma a pekhai ngaia kha anga Baptisma khan mitinhai khomin neiin Pathian tianga irsinsiana a ni ti khan mitam takhaiin kha anga Baptisma kha an hong ichang ngai a ni.

2. Vârn arhong: Khan Johana khan Jisua kha Baptisma a pêk a khan thil irkhel tak a hong om taka; irvan a hor hong a irvana irthokin vasu changin Irtha Irthiang a hong chum tak a ni. Jisua luchunga khan a hong kai taka kha tena chu irvan reng ata Pathian chongbâiin *“Hi hih ki naipa indit om tak ki lom tak tak a ni”* a zûang ti tak a ni. Khan midanghai khan arkhel an ti tak taka; asan

BEGINNER IRCHULAI BU HNINA

rual tam tak a neihai ngaia an ni le khan Pathian Thu irchuna lampanghai a khom khan Pathian Biak in a khan an ife suam ngai a ni. Khan a hring nun hong hmang maiin inhnung tiang chu Jisua hi mi tam tak khan rual hrang khan an nei nuam taka mi tam tak khan an zui súp sup ngai a ni. Jisua hi rual tam tak a hong nei taka a hnungzuitu tak tak khom hi mi somkhat inhni an hong ni tak a ni. Asan chu Jisua om dân kha mipuihaiin an eiin asan a om dân kha an indit taka Jisua le khan hmun dang danghaia fein Pathian Thuhai inpuang suakin an om ngai a ni. Kha bana archutirtuhai tiin mi somkhat inhnihai a hong siam suak taka Petera le Johona khom khan Jisua kha asan an lungthung tak taka ama omdân anga om hrangin an zui suak tak a ni.

3. Jisua rual dang: Jisua chu mitinhai rual a ni angin ama hin rual tam takhai khom a hong neia; kha bana Jisua hi hmun dang danghaia Pathian Thu hril arvâk vel ngai Kapernaum khua a khan asan mi rual sa tak takhai khom a nei sa ngai a ni. Kha Kapernaum khua a kha a fe zoro lai khomin Petera dongma khan bu le anhái a lei siampea satakin a lei don ngai a ni. Jisua hin rual a neihai hi tu khom pualoi mi om ngai mahaia an lei pualoi ni khomsian Jisua rual an hong nia irthokin chu satak le fel takin an om ngai a ni. Jisua chu mitinhai ta hranga entonrua a nia; einihai khomin Jisua nun anga oma felna hi irchua Pathian hi mahripa omin ei lungril hi irsiamthar hi a nang a ni. Jisua hin chu mi inriang le mi irchonghai ite enbík nei ngai loi a nia; mi pai pai khomin an chongpui thei ngai a ni.

Chângvong: Johana 15:14

“Thu nangni ki ipêk hi nin zômin chu ki rualhai ni nin ti.”

Ir donna:

1. Jisua rualhai Nazareta hai kha tuhai mo an ni kha ?
2. Jisua hin i anga mi mo rualin a siam nuam kha ?
3. Jisua irchutirhai kha idôr mo an ni kha ?

BEGINNER IRCHULAI BU HNINA

IRCHULAI - 15

JISUAN NU LE PA THU A ZÔM

A thutum : *Nu le pa thu zôm hi Pathian nuam dan a ni.*

Tep hrang : *Lk. 2:45-51.*

THUMAHRUAI

Avuana ei irchu hrang chu nu le pa thu zôm ti a nia; nu le pa thu zôm hi Pathian nuam dân le naipang hrang khoma satna lampui tak a ni. Naipangin nu le pa thu a zôm nôn chu a hringnun hmang kha a isa ngai loi a nia; intakna le hmaimôkna a ichang ngai a ni. Nu le pa thu mo ei zôm nga ? Nu le pa nuam dânin mo ei om ngai ? Nu le pa thu oi miin chu a hringnun a khan mihai entôn rua an la hong chang ngai a nia; intakna le dengtheina-hai khom an itong ngai loi a ni. Khasikin Jisua khomin a nu le pa thu a zôma Pathianin satvurna tam tak a peka rammuala mitinhai inzôktu lian taka le roiinpui tak ala hong ichang a ni.

1. Jisua Nu le pa thurchi : Jisua nu le pa chu Mari le Josef an nia; Jisua hi natesen a ni a irthokin intakna tam tak tuangpuiin a nu le pa hin hmun dang danghaia khom rotpuiin an om ti ei lei hril tak angin, Ama hi nu le pa thu zôm mi tak le Pathian thu oitu tak a ni. A thu oina sikin rammual intaka tam tak tuang khomsian intak ti loiin tuar hramin a eini misualhai inzoktu tak a hong ni phak a ni. Mi thu oihaiin chu Pathian ata satvurna tam tak khom an dong ngaia an omdan a khan mihai enton rua an la hong ni ngai a ni. Nu le pa thu ôinohaiin chu an thil thona tinrenga hmaimôkna le lungdukna ringot an tong ngai a ni. Khasikin ei Bible a khom khan “*Nâipanghai o, nin nu le nin pa thu zôm roi*” tiin a ni hril a ni. Nâipang thu zomtu tak iniin chu vârna le thei thiamna tinreng hi Pathian a irthokin ei idong ngai a ni. thu oinotuhai ta hrangin chapna le intakna vaiin hun an ihmang ngai a ni.

2. Jisua nâipanglai : Jisua hi a nâipang laia irthokin Nazaret khua a omngai a nia; nâipang fel tak a nia; nu le pa thu ôimi tak khom a ni. A naipanga irthokin Pathian Thu irchuna-hai hin Judahai Sunagok an iti a khan a Pathian Thu irngai hrang khan a va fe ngai a ni. Ama hi Pathian Thu anga taka a hring nun hi a hmang

BEGINNER IRCHULAI BU HNINA

rua tak a hong ni taka a ni. Jisua hin ama nuam dân a thil tho hi nuam ngai maka Pathian thu le ircham tino hin chu thil tho tinrêng khom hi a itho ngai loi a ni. A nu le pa nuam dân ang takin a oma fak siathai hi ton viat ngai loi a ni. Ama chu mihaiin an enin a om dân kha mi milung a chuk tak taka mi iamom tak a ni tiin midanghai khomin iamzoina an nei ngai a ni.

Khan Jisua chu kum somhlei hni a ni hnungin chu Jerusalem reng ata a kîr nôk tiang khan a rualhai le hong kir nôk suam a ti tiin an sabeiin an lei fe san taka; khannisian a nu le pa khan a ruahai kara khan hong om ta maka kha tena chu a nu le pa kha asan an char a dong tak taka ni. Khan kha tena chu a nu le pa khan Jerusalem tiang khan zong hrangin an va fe taka; kha an va tungin chu Jisua kha Biak in sunga khan Pathian Thu irrngain an va hmu tak a ni. Jisua hin Pathian Thu irngai hi a nuam tak taka khannisian a nu le pahai thu zômna zarin Jisua kha a nu le pahai kuanga khan intiang an hong hruai tak a ni. Jisua chu nu le pa thu ôimi tak a ni sikin Pathianin a ensui maia a sinthona le a hringnunhai khom mihai ta hranga satvurna le malsômna lian tak a hong niin rammual a mihriamhai sual tam tak inzôktu ala hong ni tak a ni.

Chângvong: Kolosa 3:20

“Nâipanghaio, lam tinrenga nin nu le nin pahai thu zôm roi, kha kha Rengpa nuam lam a ni.”

Ir donna:

1. Jisua Pa kha isin tho ngai mani ?
2. Pathianni hin Jisua imo a tho ngai kha ?
3. Jisua kha kho Biakin a mo an khom ngai kha ?
4. Jisua kha kum idor ata mo inkhom a fe phut kha ?
5. Jisua hi tuhai hranga Kross a hemdein a om mo ?

BEGINNER IRCHULAI BU HNINA

SEN MINLINA JISUA LE A RUAL

IRCHULAI - 16

JISUA RUAL A CHANGPUI NGAI

A thutum : *Jisua chu mi murdihai rual a ni.*

Tep hrang : *Mt. 4:18-22; Lk. 2:52.*

THUMAHRUAI

Avuana ei irchu hrang chu rual ti thu ei irngai hrang a ni. Rual hi i hranga mani ? Rual hi ei innang mo ? Rual hi asan ei in nang ngaia nâipanghaiin rual boiin chu ei bingin chu ei om nuam ngai loi a ni. Kha ang khan a vuan hin Jisua khomin rual hi asan a arpolpui in tam ngaia; rual sa tak tak a nei ngai a ni. Rual hi eini isiam suak thei ni maka Pathian ata pêk ei ni ngai a ni. Jisua khom hin rual hi asan naipangtehai hi an dita naipang tam tak rualin a isiam ngai a ni. Khasikin hi thu a hin irchu hrang poimo tak oma zu tarlang ei ti-

1. Jisua nâipang laia rual: Jisua hi a nâipang laia ata Aigupta ram a khan a om ngai kha Aigupta ram a khan rual tam tak a nei ngai a ni. Jisua hi nâipang fing tak a ni sikin rual tam tak khom a neia mi dang tam tak khom khan irrualpui an nuam tak tak ngai a ni. Asan chu mi thuzôm mi a nia Jisua chu rualhai khom khan irzompui kha an nuam tak tak ngai a ni. Jisua hin a rualhai hi asan a lungthunghai ngaia itinreng thil a ineihai khom hi a rualhai le hin ti nôn chu tho khom a itho nuam ngai no a ni. Kha ang khan einihai khom naipang fel tak einiin chu mi tam takhaiin rualin ni siam nuam an ta Jisua khomin ama rualin a ni isuam nuam hrang a ni. Naipang fel ni hrangin chu Pathian hi nitin inhriata chong-chaina nei hi a nang tak tak a ni.

2. Jisua a puihling hnunga rual: Jisua chu a hong puihling taka itenreng sia le sa a hong inhriat hnung khomin mi tam takhai

3. Mari urêngnu Marthi : Hi taka Marthi Jisua rual lungthung tak khom hi mi tak irtai mi tak a nia; a sinthona tinrenga mi iamom tak le mi fel entonrua tak khom a ni sa a ni. Marthi hi mifel a ni angin Jisua le archutirhai an ina an hong tunglai khomin hlim le lom takin a lei donhai ngai a ni. An ina an om ngaia fak le nêk lampang a khom tui takin Jisua le archutirhai kha a lei dôn ngaia Jisua khomin asan a lungthung tak taka kha anga mi iamom le tak irtai mi a ni sikin, Marthi hi a ina mikhual tam takhai hong tung khomsian ite a ning inmurtir ngai loi a nia; a lungril hi a fel tak taka; midanghai ta hranga entonrua tak khom a ni.

Kha ang khan eini khom mihai ei ina an om zoro hin hlim taka mikhualhai hi donhaia fak le nêk sinsiampehai hrangin Pathian khomin le mani Kristian nun tak khom a ni sa a ni. Mikhualhai khom hi Pathian itir suak ngai an nia; khasikin lungthung taka donhai hrang hi a poimo tak tak a ni.

Chângvong: Inpâkna 149: 4

“Rengpa chu a mihai chung a lôm ngai, irngaiintômhai chu saninhringna’n a’rvotir ngai.”

Irdonna :

1. Jisua rual lungthung tak inhnihai kha tuhai man ni ?
2. Jisua rualhai kha kho khua a mo an om ngai kha ?
3. Jisua le archutirhai kha Bethani khua a khan tu ina mo an tung ngai kha?

IRCHULAI - 17

JISUA LE ZAKAIA

A thutum : Jisua zongtuhai chu an hmu ngai.

Tep hrang : Lk. 19:1-10.

THUMAHRUAI

Hapta masa khan Jisua mitinhai rual a nizia ei hril taka; avuan hin chu Jisua le mi inkhat dungbong michin Zakaia thu ei insir hrang a ni. Jisua hin milian le michin ite theibîk nei ngai mak ei ti ang khan Zakaia khom hi michinte a nia khan khom nisian Jisua hin a chin le lian ei viat loiin rualin a isiam a ni. Einihai rual hrangin milian le michin mo ei inthang ngai ? mi inrianghai mo rualin ei nei nuam ngai ? Pathian taka omtuhai le Pathian Thu zômtuhaiin chu rual an nei intam ngai milian le michin an inthang ngai loi a ni.

1. Jisua Jerusalem a fe: Jisua hi rammuala lênglai khan sintho theina tam tak a neia; mihai indamtirna le sinirkhel tam takhai khom a tho sa ngai a ni. Jisua hi mitinhai ta hranga damna pêktu le mitinhai ta hranga satvurna a ni angin hmun tam takhai a fena rikipa khom hin mihai indamtirna sin a tho ngai a ni. Jisua hi hmun dang danghaia khom hin roihai an neinhai hin a changsa ngaia Jerusalem a khom kha Kût-hai hmangna-hai khan fein a va hmang ngai a ni. Khasikin mihaiin a omdân a khan asan entonrua a ni taka hmun tam taka a fena rikiphai khom hin intakna tuangtuhai changpuina sin a tho ngai a ni.

2. Jeriko khua Jisua fe: Khan Jisua hi hmun tam takhai a chaina a khan mipui tam takhaiin an zui sup sup ngaia; Jerisulem a fe malam khan Zeriko khua khom khan lutiin sinthona tam takhai a nei ngai a ni. Kha khan a irchutirtuhai khan asan an zui ngaia; kha Zeriko khua a va lût hrang a khan sunkhatni chu Zakaia khan Jisua hong hrang ti kha an hriatin lampuia kola thingkunga lei kaiin an ngak tak a ni. Zakaia khan Jeriko khua mi a nia; khannisian, Zakaia khazana irfuangtu a ni sika a khan a khu mihai khan an en nuam

kha anga mihai khom kha an siatna angin enhai loiin rual hrang khan a nuamhai a ni. Khan Zakaia kha mihaiin an endongna sik a kha a bei adongpe ngaia; khan chu Jisua hi a hong hrang an hriatin chu mi dungbông a ni sikin Zakaia kha lampuia lei hmu nuam sikin Jisua kha theichang kung a khan Jisua nghakin a lei kai tak a ni. Khan chu Jisua kha a hong taka Jeriko khua a khan Zakaia thingkung a lei om kha Jisuan Zakai zûang chum ro a vuan chu ni ina keng ki itung hrang a ti pe taka khan chu an fea Jisua chu Zakaia ina lutin an om tak a ni. Khan chu Zakaia kha a sualnai kha a hong irllet suak taka a sintho pua-loinai kha a hong inhriat suakin mihai chung a khan ngaidam irzongin Jisua kha zui hrangin a hong irsiam tak a ni. Zakai chu a hong irllet suak taka a sintho insiatnaih kha a hongpuang taka Jisua kuang khan “*Ki sum chimrip hi minrianghai hrangin pê ki ti*” tu chung a khom dikloi taka ki thonsualna a omin chu ki thon sualna hi bâk minliin tuam nôk ki ti tiin a hril tak a ni. Khan chu Jisua kha a lom tak taka Zakaia om dân kha a hmuin Zakaia khom khan Jisua Thurchi Sa inpuang hranga a fena khan a zui mai tak a ni.

Chângvong: Lk. 19:9

Jisua'n Zakaia kuang, “Avuan hin hi ina hin saninhringna a zuang tung ta, ama khom Abrahamana nâipa a ni.”

Irdonna:

1. Jisua kha kho hmuna mo Thurchi Sa insir hrangin a fe ?
2. Zakaia khan Jisua kha ikunga mo a lei nghak ?
3. Zakaia kha isin tho ngai mani kha ?

IRCHULAI - 18

JISUA, MARI LE MARTHI

A thutum : *Jisua'n ama inrentuhai a lungthung ngai.*

Tep hrang : *Lk. 10:38-42.*

THUMAHRUAI

Avuana ei insir hrang chu Jisua hmun dang dang danga a inzinna thu ei irngai hrang a ni. Mikhual hi ei nei ngai mo ina hin ? Mikhual an om zoro hin ei lôm ngai mo ? Mikhual hi ei inhaia an om zoro hin ei ilôm hrang a nia; mikhualhai khom hi mani nuama ei nei ngai ni maka Pathian a irthoka malsomna pêk a ni ngai a ni. Kha ang khan Jisua khom hi rammuala a lênglai khan hmun tam taka a fe mi danghai khan asan an lei lom ngai a ni.

1. Jisua Bethani khua anzin : Jisua Krista hi rammual a leng lai khan hmun tam taka Pathian Thu hril hrangin arvâk vel ngaia; Bethani khu an iti khom khan asân a va inzin ngai a ni. Asan chu Bethani khua a hi inhni ulenai nupang an oma Mari le Marthi le Lazara an iti kha Jisua le khan rual satak le lungirthung tak tak ngai a ni. Khan kha Bethani khua a khan Jisua a hong hrangin chu asan an lei lôm ngaia a rualhai khan an ina khan a tung khom a tung ngai a ni. Anni khomin Jisua a hong hrang kha asan an lei lôm ngaia asan chu an rual lungthung tak a ni sikin asan an lei dong ngai a ni.

2. Jisua rual Mari : Jisua nu irhming kha ei lan hriat mo ? Jisua nu khom kha Mari a nia; khannisian avuana Mari ti hi chu Bethani khua Mari kha a ni. Ei Bible a hin Mari ti irhming hi mi kiruk hmu theiin a oma; Mari ti irhming hi a tam a ni ti inhriat hrangin ei nuam a ni. Hi Bethani khua Mari hi Jisua rual lungthung tak le a thu zômту tak khom a ni sa a ni. Jisua le Mari hi asan an lungirthung ngaia Mari khom hin Jisua hong hrang hi an hriatin chu asan a lômngaia Jisua Pathian Thu hrilhai hi asan a irngai nuam ngai a ni. Kha ang khan einihai khom nu le pa irchutirna hi asan ei irngai hrang a nia; nu le pa irchutirna zômnotuhaiin chu siatna an itong ngai a ni. Kha bana mikhual mani irchutuhai mani eiina an hong zoro a hin

3. Marimakdalini kuang Jisua anlâr : Khan Jisua hi thana phumin a om tak khannisian sun thum zoi a khan chu Mari Makdalini a rualhai chu zing taka an thoia; Jisua ruak kha mirimhoihai pol hrangin an fe tak a ni. Khannisian Jisua than kha an va tungin chu thana lung lian tak tak le an irdel kha a ler hong saiin an va hmu taka; Marimakdilinihai khan arkhel an ti tak tak a ni. Kha tena chu Marimakdilini rualhai kha intiang an kir nôk taka khannisian Marimakdilini kha chu in tiang kiang kir nual loiin kha than a khan a chap taka kha a chaplaiin Jisua than a khan alu tiang inkhat a ke tiang inkhat vantirtôn puan chek silin a hmuhai tak a ni. Marimakdilini khan vantirtôn a ni ti kha inhremahaia; khan vantirtônhai khan “*itho mo ni chapa tumo ni izong tiin an irdona*” Ama khan ki Rengpa le a ni saninzoktu irhmang hi khon mo a om tiin ki ichap le ki izong a ni tiin a hril tak a ni.

Khan kha a chap zoiin chu Mari Makdilini kha Jisuan Mari tiin a hong koi taka khan chu a hnung tiang a va irheiiin chu Jisua kha a hmu tak a ni. Mari khan Jisua kha a lungthung tak tak sikin a thia thoi nôk ti a hmu a khan a lom tak taka Jisua kha a thi zoia irthokin Mari kola khan an lâr masa tak khom a ni. Khan Mari khan Jisua thia thoi nôk ti an hriat a khan a lom hraia midanghai inhril hrang kha a nuam taka khan chu Mari kha inrang takin in tiang a fea Rengpa kha ki hmuta tiin irchutirhai kuang a khan a va hrilhai tak a ni.

Chângvong: Johana 20:18

Mari Magdala mi kha a fea, irchutirhai kuang, “Rengpa kha ki hmu ta,” a va tia, a kuang thu a insir pe kha a hrilhaia.”

Irdonna: -

1. Mari Makdilini sung a khan idôr mo ramhuai an ilût kha ?
2. Tun mo ramirhli an hnot paipe kha ?
3. Jisua mirimhoi pol hranga fetu kha tumani kha ?
4. Tu kuang mo Jisua kha a thia a thoinôk a khan an lâr masa tak kha ?

IRCHULAI - 19

JISUA LE LAZARA

A thutum: Jisua chu thoinôkna le hringna a ni.

Tep hrang : Joh. 11:1-7; 11-17, 38-44.

THUMAHRUAI

Hapta masa Pathian ni khan Jisua rualsa tam tak thuhai ei irngai taka; kha ang khan avuan hin chu Mari le Marthihai nuchapa Lazara thu ei irngai hrang a ni. Lazara hi Mari le Marthihai an nuchapa inkhat vai an neia asan an lungthung tak tak a ni. Khan Lazara hi mi hriselloi mi a ni sikin damnoin a om-ah asan a uhai khan an in rena khan khom nisian damnona a rik tak sikin a thip-ehai tak a ni. Hi thu hi ei inhriat thei ualna hrangin toi sar sarin zu tarlang tum ei ti-

1. Lazara damnona : Khan Lazara hi Mari le Marthihai nuchapa lungthung tak a nia; Lazara hi mi hriselloi mi a ni sikin damnoin a hong om tak a ni. Hi Lazara damnoin a omin chu a uhai kha asan an bei a dong taka an nuchapa lungthung tak damno dan kha an en in asan an bei an indong tak a ni. Kha Lazara damnona kha a hong rik sit sit taka asan a uhai kha an bei an indong taka santu hrang Jisua kha hmun hlatak inzin hrangin a fea asantu hrang khom kha nei ta mahaia; an beiadong tak taka; kha tena chu Mari khan Jisua hmun hlataka om kha inhril hrangin a fe “Rengpa irngai ta ni lungthung tak hi damnoin a om” tiin a va hril tak a ni. Khan Jisua khom khan Lazara damno thu kha an hriatin chu asan a poi a ti tak taka; khannisian Jisua khan Bethani tiang khan fe zôi mak a ni.

2. Lazara a thi : Khan Lazara kha damno rik takin a om maiin a om hnungin chu a hong thi taka; Mari le Marthi kha asan an milung an dûka an irtha a invai tak a ni. Khan hnung chu sun hni tena chu Jisua kha Bethani a khan a hong a Jisua kha a hongin chu Lazara kha sun minli kha thana phumin a lei om tak a ni. Khan Jisua kha Bethani a va tungin chu Mari le Marthi in a khan mi tam tak an lei om taka Lazara thi na sik a khan khannisian Marthi khan Jisua hong hrang thu kha an hriatin chu lampuia a lei va ngaka Marthi

chapa khom thino nih” tiin beidong takin an hril tak a ni.

Khan Jisuan Mari le Marthi beidong tak le chap puma an ihril kha arngaituain asan a lungthunghai taka; Jisua khan kha tena chu thana fe hrangin a hrilhaia than a khan an va fein chu Lazara ruak chung a lunglian tak tak an irdel kha Jisua khan khaipei hrangin a hrilhaia tak a ni. Khannisian, Mari le Marthi khan an nuchapa sun thum thana lei zâl tak kha itin mo ala tho hrang ti khan an iam ta loi a ni. Khannisian Jisua sinthotheina khan kha lung kha an khaipei ten a chu Jisua Lazara thana zal khan inring takin “*Lazara hong suak ro*” tiin a koiin chu lazara kha thana irthokin a hong suak tak a ni. Kha tena chu Mari le Marthi kha asan an lom tak taka an nuchapa thia thoi nôk kha an hmuin asan an loma Jisua chu mithihai le itinreng sintho theitu a ni tiin an iam tak a ni. Eini khom Jisua hi iamna tak tak ei neiin chu amain ei chung a sinthotheina tam tak ni thope ti ti hi ei iam a ni. Khasikin Pathian Thua omtuhai ta hrangin beidongna le chapnahai khom hi lômnain a hong chang ngai a ni ti ei inhriat hrang a poimo tak tak a ni.

Chângvong : Johana 11:25

Jisua'n, “Kei hi thoinôkna le hringna ki ni, tukhom a ni iam ka chu thi khom sianlan, hring mai a ti.” a tia.

Irdonna :

1. Mari le Marthihai nuchapa irhming kha imani kha ?
2. Lazara kha Jisuan a kaithoi a khan idor sùn mo thana a lei

IRCHULAI - 20

JISUA LE MARIMAKDALIMI

A thutum : *Ama zongtuhai kuang Jisua an lâ.*

Tep hrang : *Joh. 20:1-18.*

THUMAHRUAI

Hapta masa -hai khan Jisua rual tam tak thuhai ei irngai taka Jisua hin rual tam tak a neia; a rual tam takhai hi mi iamom tak le mi fel tak takhai khom an ni. Kha ang denin a vuana ei irchu hrang khom hi mi iamom tak Mari makdalini thu ei irngai hrang a ni. Khasikin, Jisua le rual ni hrangin mi felna nei hi a poimo tak tak a ni-

1. Jisua rual lungthung Mari Makdalimi : Ei lei ihril tak angin Jisua hin rual tam tak a neia; a vuan khom hin Jisua rual Mari-makdalina hi Jisua rual satak a ni sa a ni. Khan Marimakdalani hi khua irhming a nia khannisian hi nu khom hi kha taka khua mi a ni sikin arhming hi Mari makdalani tiin an ikoi ngai tak a ni. Mari Makdelani hi Jisua le rual an ni man khan chu hi nu hi damnoin a sũaga ramhuai sari an ompea invet angin a om ngai a ni. Khannisian lan Jisua hin hi nupangnu hi an dama a sũaga ramhuai an hnotpaiepa kha tena chu ama khomin Jisua an damtu kha rualin a hmang taka a ni. Khan hi nu hi a dama irthokin chu Jisua fena rikip a khan a zui mai taka ama nuam dân ang takin a hring nun a hmang tak a ni.

2. Marimakdalini'n Jisua a lungthung dân : Mari Makdalini hi Jisuan an damzoia irthokin chu an damtu Jisua kha a lungthung tak taka Jisua kha maksan nuam ta mak a ni. Kha ang khan Jisua a thi hrang mana Jerusalem a fehai khom khan Marimakdilini hin a la zui sa a ni. Khan Jisua khan hmun dang danga an chel hranga roireltuhai kola le lekhairziaktuhai kola Jisua a fe khom khan Mari makdilini hi a omsa mai ngai Jisua hemde hranga an hruailaihai khom khan Jisua kola khan a om mai a ni. Jisua khomin a iamna kha a enin asan a lungthung taka Marimakdelini hi Jisua tuang

khan Jisua kha indamtu a ni ti kha an inhriatin asan an va pan mur mur tak a ni. Khan kha chongtheiloipa nu le pa khom khan an nâpa hrang khan an va pan sa a ni. Khan chu Jisua kha kha chongtheiloipa kha a hmuin chu a lungkham tak taka; khan chu a sũanga ram irhli om kha suak hrangin Jisuan thu a pêk tak a ni. Jisua kha kha ramirhli kha “*suak roh*” hi pa sũanga irthokin a tipe khan chu ramirhli khom khan Jisua kha a chi tak taka a hong suak tak a ni. Khan chu kha damnopa khom kha a hong dam zoi taka a hong chong thei taka kha tena chu mipui tam takhai khan khahai kha an hmuin chu asan arkhêl an ti tak taka hi anga sintho theina nei mihai hi Israelhai laia hin hmu la ni mak tiin asan arkhêl an ti tak tak a ni. Khan kha damnopa kha a hong chong theina khan a lôm tak taka midanghai le khom khan satakin chong theina a hong nei tak sikin, midanghai le hmun dang danga khan Jisua sinirkhêl tho theizia kha an puang suak taka mipui tam takhai khom khan kha thu kha arkhel tak tak tiin mitam takhai kuang a khan inpuang dar a hong ni tak a ni.

Chângvong : Mat. 9:33

“Jisua’n, ramilhli kha an hnotpai le chu, kha mihriam kha a hong chong thei taka; mi tinin an irngai ar khêl taka...” k

Irdonna :

1. Avuana ei irchu a khan Jisuan ianga damno mo an damtir kha ?
2. Jisua’n itin mo a hrila a hong chong thei kha ?

**SEN RINGANA
JISUA DAMNOHAI INDAMTU**

IRCHULAI - 21

JISUAN KUARSÊT AN DAM

A thutum : *Jisua chu indamtirtu a ni.*

Tep hrang : *Mk. 7:31-37.*

THUMAHRUAI

Avuana ei irchu hrang chu mikuarsêt thurchi a ni. Nangni te nin mikuar mo a sêt ngai ? nin mikuar a setin thil irhai mo nin inhriat ngai ? mikuaruar sêt hi asan an tak ngai asan chu mi hehai hi ite inhre ngai mak me sikin invet angin an om ngai a ni. Ei mikuar hi a setin chu itinrêngai hi mani nuam dân ang khomin tho thei ngai mak meia asan chu michonghai inhriat nona sikin inzakna tam tak khom an tong ngai a ni.

1. Jisua hmun danga inzinin a hong kêr nôk : Jisua hi hmun dang danga hin Pathian Thu hril hrangin an zin ngaia insũnghai a hin om thei ngai mak a ni. Nangni te khual inzin mo nin fe ngai tak hmun dang danga ? Hmun dang danghai hin chai hrangin mi tam takhai chu an fe ngaia kha ang khan Jisua khom hi khua inkhat Tura le Sidon an iti a hin inzin a fea; Jisua hi an zinna hin irngam loiin an zina a hin irngamna zoro hai hi nei thei ngai mak sikin irngam loiin a fe mai ngai a ni. Kha ang khan Jisua kha an zinna hmunhai a khan damno tam tak a tokhai ngaia damna a pekhai ngai a ni. Khan chu kha damno ramirhli ichal kha a hmuin chu Jisua kha a lungthung tak taka indamna a hong pek tak a ni.

2. Jisuan mikuarsêt an dam : Khan Jisua kha Galili tiang a hong kêr nôk hnunga chu mikuarset le chongthei loi kha a hmuin chu Jisua kha a lungthung taka khan chu Jisua’n khapa kha a mikuar le a mileihai kha a tũanga a kut pharin irvan tiang “*Epatha*” Pathian kuang indamna hrangin a zongin chu khapa kha a mikuar

BEGINNER IRCHULAI BU HNINA

-dihai kuang a khan a hril taka kha tena chu Jisua sintho theizia kha mipui tam takhai khom khan an hong inhriat taka ni. Kha tena chu mipui tam tak khan Jisua sintho theizia kha an inhriatin asan arkhel an ti tak taka; kha anga mi damnohai a indamtir le kuarsêthai khom damna a pêkhaia chongtheilohai khom an chongtirhai thei ti khan asan mipuihai kha arkhel an ti tak tak a ni.

Khasikin, Jisua Krista hi itinrêng thotheitu a nia ama a irthokin damna le satvurana vârna tam tak ei hmu ngai sikin einihai khom Pathian kôla hin mani irsamnahai itinreng hai hi intung hrangin Pathianin a ni inuam tak tak a ni.

Chângvong : Inpâkna 105:1

“O RENGPA kuang lônthu hril unglân, a’rhming irlam roi.”

Irdonna :

1. Jisua kha kho khua-ah mo a inzin kha ?
2. Jisua an zinna a kha ianga domno mo an damtir kha ?
3. Jisuan Galili a hong tung a kha ianga domno mo an damtir nôk

BEGINNER IRCHULAI BU HNINA

IRCHULAI - 22

JISUAN CHONGTHEILOI AN DAM

A thutum : *Jisua hi ramirhlihai khomin ngam ngai mahai.*

Tep hrang : Mt. 9:32-34; 12:22-24.

THUMAHRUAI

Hapta masa Pathian nihai khan damno dang dang Jisuan a indamhai thu ei lei irngai taka; avuan khom hin kha anga damno chongtheiloi Jisuan a indam thu ei irngai hrang a ni. Chongtheiloi mo ei hmu ta ngai ? chongtheilohaihi intakpehai ni mo ? chongtheilohai hi asan intak an ti ngaia asan chu mihai le khom khan an irdai khomin an rualhai le khan an chong thei ngai no sikin an nuam dânhai ang khan an om thei ngai loi sikin asan intak le beidong an ti ngai a ni.

1. Chongtheiloi thu : Jisua hin hmun tina fein mitam takhai chung a sinirkhel le rongbolna sinhai a tho ngai ti hi ei lei hong hril mai taka kha ang denin a vuan khom hin hi mi inkhat a suak ata chongtheiloi Jisuan damna a pek nôk a ni. Khan voikhat chu Jisua khual inzinna hin chong theiloi mi inkhat a oma khapa kha midang hai le an chong khoma kut le kehai inchanga hril tino chu irhletpui dân om ngai maka; kha anga khan hun sôt takhai khom kha a hring nun a lei hmang ngai a ni. Mihriam chongtheiloi hi asan an tak ngaia mani nuam dânhai hril nuam le ngaidân hai hril hrang a nuam khoma hril thei loi a ni sikin, baka rual le chim tam tak kara khom irdaina mani thil dang dang tho hrang khom a nuam ngaia khannisian chong theiloi a ni sikin intak le inzaknain a hring nun a hmang ngai a ni.

2. Jisuan damna a pêk : Khan sun khat chu kha chong theiloipahai khua a khan Jisua kha inzin hrangin a fe taka kha a suak ata chong theiloipa khan Jisua kha an khua a hong ti khan an hriatin chu Jisua hi mindampu a ni ti an hriatin chu kha chongtheiloipa nu le pahai kha Jisua kuang khan ki naipa chong theiloipa hi nindampe ati tiin an va pan tak a ni. Jisua hi midang hai khan indamna

zongin Jisua ke bula khan bakkhupin “*Rengpa ni nuamin chu ni nir thiangtir thei*” tiin a hrila kha damnotu kha Jisuan a hmuin asan a lungthung taka; Jisua khan kha anga intirom damnopa kha mihai intir ngai kha Jisuan a chela “*ki nuam e hong irthiang ta ro*” a ti pe taka; inphar kha a hong irthiang taka asan a lom tak taka; eini te kha ang khan manboi dapin Jisuan ei damnohai nin damtir sian lom imo ? Imo Jisua kha te ei pek ta hrang eini te ? Khan kha damnotupa khan Jisuan an damtir zoi a khan puithiamhai kuanga khan arthiang ta mo tia irenfel hrang khan a tir taka; puithiam khan ni damta mi irthiang ni nita a lei ti pe taka kha pa kha a lom tak tak a ni. Khasikin, Jisua chu mi lian le michin intiromhai khom ensan ngai maka intakna dengtheinahai laia khom santu le damna pektu kulpui tak a ni ti inhriat theiin hi tak a hin hmu theiin a om a ni.

Chângvong : Luka 5:13

Jisuan a hong inbana, “Ki nuam e, hong irthiang ta roh,” a tia. Voikhat rengin a`nphâr kha a hong boi zit ta.”

Irdônna :

1. Tianlai a khan inamhai laia khan mo phar natna hi a lei tam ngai?
2. Pharhai khan mi an irtongpui hrang khan itin mo an ti ngai ?
3. Jisua kha inphar khan itin mo a hong hril ?

IRCHULAI - 23

JISUAN JAIRA NÂINU A KAITHOI

A thutum : *Jisua chu thina chung a khom thuneina a nei.*

Tep hrang : *Mk. 5:22-24; 35-43.*

THUMAHRUAI

Mithi inhaia ei fe ta ngai mo a insûngkuahai hi itin mo an om ngai ? Mithihai an om a hin asan ei chap ngaia asan chu ram-mual a hin ei hmu hai taloi hrang a ni sik a khan asan ei chahaia ei chap ngai a ni. Nu le pahai khomin an nâihai lungthung takhai an hong thi a hin an milung a nan an chapa an mong thei ngai loi a nia; an nâihai hi asan nu le pahaiin an nin ren tak tak a ni sikin nu le pahaiin asan intakna mani thina mani ei tonghai hin asan an bei an indong ngai a ni.

1. Jaira nâinu damno Jisua an pan : Jisua hi hmun dang danga inzinin a om hnungin Galili tiang a hong kîr nôk taka khan a hong kîr nôkin chu khua inkhat Kapernaum khua an iti a khan a hong tung nôk taka khan khua khan damno Jaira nâinu kum 12 mi kha zoro sôt tak lei damloi a oma; Khan kha Kapernaum khua a khan a hong tung tena chu Jaira nainu damno khan Jisua hi mi`ndampu a ni ti khan an hriatin Jisua kha an hong pan taka; Jisua kha a hong hmu zel a khan damna hmu ki ti ti khan a lungril a khan a lôm tak taka; a ke bula khan bokkhipin “*Ki nâinu damno sot taka om hi nin dampe ro*” tiin Jisua kuang a khan a ngên taka Jaira khan khan chu Jisua khan a enin Jaira ngenna kha a lunginkham tak taka; changpui kha a nuam taka Jisua khan khan chu Jaira kha intiang a kir nôk tiang chu lampuia a omlai takin Jisua kuang khan ni nâinu a thi taka Jisua chu inbuai ta no ro tiin a hong hril tak a ni.

2. Jisuan Jaira nâinu a kaithoi : Khan Jaira kha a nainu thi thu kha an hriatin chu a kamang rak taka ite a lungril a khan inhre ta maka; khannisian Jisua`n, “*chi no ro iam mai ro*” tiin a hrila; khan Jisua khan a koihlomhai laia mi inhni Petera, le Jakoba kha a hruaia kha Jaira in a khan an va fe taka an va tungin chu asan an

BEGINNER IRCHULAI BU HNINA

nâipang hi thi ma a in musu keng tiin a hrilhaia khan chu Jisua khan mipui insûnga omhai kha pentianga suk hrangin a hrilhaia kha a nu le pahai kha nâipang zalna khan a hruaihaia; Jisuan nâipang kut kha a chela; “*Talitha kumi*” a tia; a omzia chu “*Toinu thoi ro*” tina a ni. Khan chu Jaira nâinu kha a hong thoi taka a nu le pahai khan an lôm tak taka Jisua sinirkhel a thozia kha mipuihai khomin arkhel an ti tak tak a ni. Khan kha nâipangnu kha fak hrang pe roi a tipehai taka; fak hranghai an hongpêkin chu a hong fâk thei zoi tak a ni. Kha ang khan Jisua hi sinthotheina tam tak a neia thina ata khom hringna a pêk thei a ni ti hi inhriat thei a ni.

Chângvong : Mk. 5:41

Jisuan, ‘Naipang kut kha chela, a kuang, “Talitha, Kumi,” a tia, (kha kha tôinu, thoi ro!) tihna a ni.’

Irdônna :

1. Inkhomina om ngai a chongpu kha tu mani kha ?
2. Jaira nainu damnotu kha idor kum mo a ni tak kha ?
3. Jisuan Jairanainu kha itin mo a tia a kai thoi kha ?
4. Talitha kumi ti omzia kha imani kha ?

BEGINNER IRCHULAI BU HNINA

IRCHULAI - 24

JISUAN PHAR AN DAM

A thutum : *Jisuan phar intiromhai khom lung a thung.*

Tep hrang : *Luka 5 : 12 - 16.*

THUMAHRUAI

Dam loiin ei om ta ngai mo ? damloia om hi a hoi mo ei ti ngai ? damloi a om hi chu asan antak ei ti ngai mi tu khomin dam loia om hi ei nuam ngai loi a ni. Khannisian a vuana ei irchu hrang hi chu damno laia khom damno irkhêl mi intir ngai damno a khom phar damno thu ei irngai hrang a ni. Phar damno hi mitamtakhai lei hril danhai khomin damna an hmu ngai ta loi an ti ngai kha anga domno ichi om tak khom a ni sa a ni.

1. Phar natna : Khan tianlai a khan Israel ram a khan Phar natna hi asan a lei tam ngaia; phar natna hi ichi om tak le intirom tak khom a ni. Phar natna hi a hong omphut a hin satakin irenkolin chu a senhaiin chu damna an la hmu ngaia, khannisian kha natna kha a hong sôtin chu damna hmu hi a intak ngai a ni. Hi anga natna ichi om tak hi chu mani taksahai asan an siat ngaia mani takpumhai kha a hmon ngai a nia; a hong hmonin chu mirimhai a hong om ngaia khasikin mi danghai khom khan an kola khan an i om thei ngai loi a ni. Kha bana kha natna kha midang le midang irkhai thei chi natna khom a ni sikin kha anga natna tuangtuhai kha chu insûnga khom khan an in omtir ngai loi a nia’ hmun danga ramhaia khopentiang phaivua lampui ni loina tiang khan an isiahai ngai a ni. Kha bana kha anga natna tuangtuhai khom khan mihai le an irtong hrang khomin ‘irthiang maung’ tiin an khek ngaia asan an intem sabak ngai a ni. Kha anga natna tuanga an hong dan khomin puithiam ochaihai kuang a khan an irthiang le irthiang loihai kha an va irensin nôk ngai a ni. Khan puithiam khan ni damfel ta a ti tena khan vai keng kho sunga khom khan an inlûttrihai ngai a ni.

2. Jisuan phar natna neitu an dam : Khan Jisua chu hmun dang danga an zinnahai a khan mi damnohai tam tak damna a

BEGINNER IRCHULAI BU HNINA

archutirhaiin arkhêl an ti sabak a ni. Jisua thu kha phâivuapui le tuiirsok hai khomin an zôm a ni. Eini khom Jisua thu ei izôm hrang a ni.

Chângvong : Luka 8:25

“Khanchu, Jisua kha a thoia, phâivuapui le tui irsok kha a hal; a hong monga, a boi rup taka.”

Ir donna :

1. Jisua le archutirhai irkuanga a chuang lai khan imo a hong tung?
2. Phâivua tholai khan Jisua itin mo a om?

BEGINNER IRCHULAI BU HNINA

SEN RUKNA JISUA SINIRKHÊL THONA

IRCHULAI - 25

NGA TAM TAK MAN THU

A thutum : Jisua thuzômthai chu lungchukna a ni.

Tep hrang : Lk. 5:1-11.

THUMAHRUAI

Avuana ei irchu hrang chu nga tam tak man thu ei irngai hrang a ni. Nga tam tak hi ei man ta ngai mo ? nga lian mo ei hmu ta ngai ei ni te? Nga hi chi tam tak an om ngaia tuidung le Fishari ei ti ngai a hin khannisian nga tam tak man hrang hi an tak a ni. Mani nuam le indit ang takin ngahai hi tuidunga hin man thei ngai mak mea asan chu Pathianin ei ruk dor hrang le ei fakhrang dô ringot hi pekin a iom ngai a ni.

1. Jisua irkuang chung a thu a hril : Khan sunkhat chu Petera le a rualhai kha Galili dil le Genesaret dil an iti a khan nga chel hrangin an fea; Petera le a rualhai kha kha dil a khan lenhai an vora zan khovarin khannisian ite ngahai kha man mahaia khan chu ite nga an man no sikin an sabei a donga an irngam rak taka an irngam lai takin Jisua kha kha dila khan irkuanga chuanguin Pathian thu hril pumin a hong leng tak a ni. Khan kha Jisua thu hril kha Petera khan an hriatin chu asan arngai nuamin Jisua omna tiang khan a va pan taka a rualhai le khan Jisua thu hril kha an irngai tak a ni.

Khan Jisuan irkuang kha lîn thukna tiang fe hrang khan a hrila Petera kha kha linthukna taka an landhai vor hrang khan a hril taka; khannisian Petera khan Rengpa zân sôtin kin vora ite nga man maung a ti pea; khan khomnisian nangma irchamin vôr nôk ki ti a tipea Petera khan a va vôrîn chu Petera khan nga tam tak len a khan a khum taka an lenhai khom chat rakin nga kha an man tak a ni. Petera khan Jisua sintho theizia kha asan a pom nôk ual ual tak a ni.

BEGINNER IRCHULAI BU HNINA

zôm sik a khan kha dil a khom khan an beiadong hnung khomin nga tam tak an la iman a ni ti ei hmu a ni. Khasikin thuzômna hi lungchukna le inlapna tak a nia; Petera khom khan Jisua thu kha a zôm sikin nga tam takhai manin a ompui a ni. Jisua Krista chu mitinhai changpuitu a ni angin eini khom ei intakna le ei buainahai a khom Pathian kuang intunga amain ei buainahai khom a ni siam insatpe ngai a ni. Khasikin Pathian chimihai chu buaina an nei ngai loi a nia; itiklai khomin natna le dengintheina an tong ngai loi a ni ti hi hih tak a hin hmu theiin a om a ni.

Chângvong : Lk. 5:5

Simona khan, “Rengpa zân sôt lênhai kin vora, ite man ma ung; khanisian, nangma irchamin lênhai vôr nôk kin ti,” a tia.

Irdônna :

1. Petera le a rualhai kha kho hmuna mo len an vôr?
2. Jisua'n Petera kha imo tho hrangin a tipe?
3. Petera khan Jisua kha itin mo a tipe?
4. Nga mo an man Petera le a rualhai kha Jisua irchamin an vor

BEGINNER IRCHULAI BU HNINA

IRCHULAI - 26

JISUA PHAIVUAPUI A HAL IRNGAM

A thutum : *Phaivuapui le tui irsôk khomin Jisua thu an zôm*

Tep hrang : *Lk. 8:22-25.*

THUMAHRUAI

Chong irdonna hong nei ei ti dua. Phaivuapui kellâiher ti hi nin inhriat ta ngai mo ? phaivuapui ti ichi om tak a nia; itin rêng in le loihai khom insiat thei thil a ni. Kha anga ichiom phaivua thurchi kha ei insâr hrang a ni. Phaivuapui le kêllâiherhai hin hmun tam taka chu in le loihai khom an siat ngaia; mihriamhai khom thina an changtir ngai a ni.

1. Jisua le archutirhai Galili dila an fe : Khan Jisua a omna kola khan dil lian tak Galili dil an iti hi a oma; kha dil a khan nga tam tak khom an om ngai a ni. Kha dil a khan mi tam tak nga an chel ngaia Petera-hai khom kha kha Galili dil a khan sôn so sôt nga chelin an om ngai a ni. Kha dil kha a lian tak taka a a lian lamhai khom a dung sei dân 21km a nia a khang lian dân 13km vela lian a nia; hi tiang vakam le so tiang vakam khom irhmu phâk loi dôra lian a ni. Kha Galili dil kôla khan kha tam tak khom a oma ngachel mi khom an tam tak tak a ni. Galili dil a khan mi tam takhai in irkûang hmangin an irlôi ngaia senkhathaiin ngahai cheliin irkuanghaia an ichai ngai a ni.

2. Jisua le archutirhai phaivuapuiin arzûlhai : Khan Jisua le archutirhai kha sun khat chu irkuanga khan an chung a irkuanga a khan Jisua chu a inmusu taka kha irkuanga an om lâi takin ram-mualhai a hong zînga phaivuapui hrat tak a hong hrang taka khan chu an omna irkuang kha a hong nam rak rak taka fena lampui tiang khan fe thei ta maka khan chu Jisua irchutirhai kha an char a dong taka thi ving hrang ni kin ti tiin an sabei taka khannisian Jisua chu khalâi tak khan inmu irhnik takiin a in khaka archutirhai kha asân an char a dong tak a ni. Khan an hrulaitu tak Jisua kha archutirhai khan chi pumin a in ata kha an kai thoia; irchutirhai khan “Irchutirtu kin jthi zoi hrang hi poi ni iti loi mo” tiin an hril taka; Khan chu Jisua kha a hong thoia phaivuapui hrat tak le tui irsok phut phut kha Jisua a phaivuapui-hai kha a halhaia

entôn rua poimo tak tak le milian tak tak irchongna an la hong inei ngai a ni. Khasikin eini khom mani nuam zônga thilhai khom ei tho hrang ni maka nu le pa nuam dân le Pathian nuam zônga thil ei tho hrang hi a poimo tak le Pathian khomin a ni nuam tak a ni.

Chângvong: Mk. 11:22

Jisuan an kuang, “Pathian iam roi”Khasikin, nangni ki ti, itinreng chongchaia nin inghi kachu hmu saih angin irbe unglan; khanchu, hmu nin ti.”

Irdonna:

1. Jisua kha kho khu mo irchutirhai le khan an fe?
2. Jisua khan theichang kung kha itin mo a hal?
3. Theichang kha a ra mo an va man ?
4. Jisuan einihai hi itina om hrangin mo a ni nuam ?

IRCHULAI - 27

JISUA TUI CHUNGA KIIN AN LÔI

A thutum : *Jisua chu beidonghai khom a changpui ngai.*

Tep hrang : *Mat. 14:22-33.*

THUMAHRUAI

Tui irhliai thei mo ei hmu ta nga ? tui irhliai thei hi tam tak an oma rammual a hin khannisian, tui chung a an ke le tui chung a fe thei chu la om ngai mahai a ni. Khannisian a avuana ei irchu hrang a hin chu tui chung a ke le irnenga ei ife anga tuichung a fetu Jisua Krista thurchi ei irngai hrang a ni.

1. Irchutirtuhai irkuanga an chuang : Khan kha Jisua kha mipui tam takin zuiin an omin a zuituhai khom kha an sol ta ti kha an hriatin archutirhai le a mipuihai kha Galili ral tianga kai hrang khan a lei tirhai taka; khan Jisua chu a daina tanga chongchai hrangin a fe taka; irchutirhai kha irkuanga an chuangtirhai taka khan kha mipuihai kha dil laia an fe lai takin phaivua kha a hong tho nôk taka; phaivua khan irkuang kha a le tiang a hong sempehai taka; an fena hrang lam tiang khan fe thei ta loiin an omin an char a hong dong tak a ni.

Khan kha ang khan a mihai kha an char a dong lai takin ziang khovâr tonin an omna tianga mi inkhat va pan angin an hmu taka irtha ni ti tiin asan an chi tak taka mipuihai khan an kamang khak taka an kamanglai takiin Jisua khan a hong chongpuihai taka; *chi no roi* irtharngam takin om roi keima keng ki ni tiin a hrilhai taka; khanchu a mipuihai kha asan an lom tak a ni.

2. Tui chung a Petera khom a fe : Petera hin Jisua nget a ni ti hi an hriatin chu Petera khom hi Jisua anga tui chung a kea fe hrang hi a nuam taka khan chu Jisua kuang a khan Rengpa nang ni niin te ni kuanga tui chung a hong hrangin nangin thu ni pe ro tiin a hril taka khan chu Jisua khan hong ro ba tiin a sam taka; Petera kha lom takiin irkuang ata chumin a fe taka; Jisua le khan

Peters khan Jisua ke bula tui irsôk le phaivuahai kha a enin a chi taka a lungrilhai kha a chi tak takin artha a hong tak pe taka; “*Rengpa ni san inzok ro*” tiin a hril tak a ni. Khan chu Jisua khan a ban a va peka a chel taka Jisua kha Jisuan nang iamna tom itho mo ni ichi tiin a hrila; khan chu irkuang a khan a luipui nôk taka; Jisua kha irkuanga a kaiin chu phaivuapui kha a hong irngam tak a ni. Irkuang a omhai khomin asan arkhel an ti tak taka; Pathian Naipa nget a ni ti kha an iam ngit tak a ni.

Chângvong : Inpâkna 46:1

“Pathian chu ei zôkna le ei hratna, lungzîng lâia changpui lattu nâitak a ni.”

Irdonna:

1. Jisua kha khon mo a chongchai kha ?
2. Jisua irchutirhai kha iamo an chuang kha ?
3. Petera kha tuichunga a fea a chi khan Jisua kha itin mo a ti pe kha
4. Jisua kha itin mo a fe kha tui chung a khan ?

IRCHULAI - 28

JISUA’N THEICHANG KUNG KHUA A SÂL

A thutum : *Jisua’n thu ôi le chongchai poimona.*

Tep hrang : *Mat. 21 : 18-20; Mk. 11:12-14; 20:21.*

THUMAHRUAI

Chong irdonna hong nei ei ti dua. Nu le pa thu mo nin zôm ngai ? Nu le pa le ei babuhai hi mahrip mo ei tho ngai ? nu le pa le babuhai le hruaitu dang danghai hi mahrip ei tho hrang a nanga’ an chonghai ei ir ngai hrang hi a nang tak tak a ni. Mi thu hi ei zôm non chu an nihai ngaia an ni izem ngai a ni. Khasikin a vuana ei insîr hrang khom hi mi thu zomloi Jisuan kha a isal thu ei irngai hrang a ni.

1. Jisua’n theichang ra irhmal tum : Khan voikhat chu Jisua le irchutirhai hi Jerusalem khua tiang an fea; mitam takin an zuia Jisua kha Bethani khua reng ata archutirhai le khan an fe tiang khan lampui a khan an phing a hong cham taka Jisuan hmun hla taka irthokin theichang kung hi a va hmuin theichangra kha irhmal a fa hrangin an va pan taka khannisian kha theichang kung omna kha an va tungin chu theichang kha a ra om maka; Khan chu Jisua le a rualhai khan kha fak hrang kha an man ta no sikin Jisuan theichang kung khan khua asâl taka kumtuangin nangma theichangkung hi ra ta no ro a ti pea khan chu theichang kung kha a hna a hong thê m zoi taka; archutirhai khan theichang kung kha an enin asan Jisua sintho theizia kha arkhel an ti tak tak a ni. Khasikin einihai khom nu lepa thuhai le Pathian nu8am dâna om hrang hi a poimo tak tak a ni.

2. Jisua Thuzôm hrangin a nuam : Jisua hin thuzomna hi a thupui tak anga a ihmang ngai a nia; Pathianin thuzômna le chongchaina neihai le mi mahrip thohai hi a nuam tak a nia; einihai khom Pathian thu eizômin chu itinrêng malsomna le vârnahai ei hmu hrang a nia; mi thu ei zom nô n chu mihaiin ni hmumak an ta intakna tam tak ei tong hrang a ni. Khasikin nu le pa thuhai hi

loi an ni.

3. Jail-a in nghaktuhaiin Pathian an iam : Khan kha Paula le Sila an ikhumna Jail in nghaktuhai khan sun le zanhaiin kha Jail in kha an hngâk rak tak sikin kha hmuna an omlaiin a nghâktuhai kha an in musu taka khan kha an inmusu laiin hningnupui kha a hong omin mual le tang le Jail mikothai kha a hong irhong taka khan chu kha jail nghaktu kha a hong harin chu jail mikot-hai kha le mualhai kha a lei irhong ving tak angin a hmu tak a ni. Khan chu kha anga thil hong om kha a hmuin jail nghaktu khan arkhêl a ti tak taka a chiin intan hrang khan a tum tak a ni. Khannisian Paula khan kha pa kha chi no ro intan tum no ro hi tak a hin kin la om ving tiin a hril tak a ni. Kha pa khan a lom tak taka kha tena chu Paula kuang a khan “Paula sanninhring ki ni theina hrangin imo ki itho hrang tiin ardôn taka; khan chu Paula khan a lung inkham sik a khan “*Rengpa Jisua iamin lan nang le ni insûng mihai khan chu saninhring ni nih ti*” tiin a hril tak a ni. Khan chu kha kha lungin nghaktuhai insûngkua khom kha an hong iam taka Paula le Siala Pathian kuang an chongchaina hai kha asam tak sikin intakna tak tuang khomhaisian zalenna roiinpui tak a hong ompehai tak a ni.

Chângvong : Sinthohai 16:31

“Rengpa Jisua iamin lan; khachu, saninhring nih ni ti, nangma le ni insûng mihai leh.”

Irdonna :

1. Rual satak inhnihai kha imo an irhming kha ?
2. Dongmate ramirhli chel chung a khan imo a tung?

**SEN SARINA
PATHIANIN CHONGCHAINA LEI SÂM**

IRCHULAI - 29

MOSIA CHONGCHAINA

A thutum : *Midanghai ta hranga chongchaina nei hi a poimo.*
Tep hrang : *Numbers. 11:7; Duet. 9:20, 26.*

THUMAHRUAI

Avuana ei irchu hrang chu chongchai ti a nia; eini te Pathian kuang ei chongchai ngai mo ? chongchaina hi imo a poimona tak ? chongchai hi Kristianhai hrangin chu a poimo tak a nia; Pathian le ei ichong theina sun khom a ni sa a ni. Chongchaina hi mani ta hrang vaiin ei zong hrang ni maka midanghai ta hrang khoma zongpuihai hrangin Pathianin a ni inuam a ni. Khaisikin Pathian kola hin nitin chongchaia intakna le buainahai khom intung hrang hi a poimo tak tak a ni.

1. Pathian Thu zômhai chongchaina : Khan ei Bible-ah hin fel takin ei hmu ngaia mifel le moi dik Pathian thu zômтуhai ringot hi ei Bible a khom hin an thurchi hmu theiin a iom ngai a ni. Kha ang denin eini Kristianhai khom hi Pathian kola chongchaina nei hi a poimo tak taka intakna le dengintheina ei tonglai a khom hin Pathian kûanga chongchaia intung hi a poimo tak tak a ni. Kha anga itinrenga Pathian kuanga intungtu mi inkhat Mosia an iti hi a oma Mosia hi belra enkoltu ngai a nia; khannisian Pathian chi mi tak le Pathian thu zôm tak mi a ni sikin, a belra enkol lai takin Pathianin a zuang koia Aigupta ram reng ata Kanan rama Israelhai hruaisuakhai hrang khan Pathianin sata vura mi roiinpui takin a siana Israelhai laia hruaitu lian takin a isiam tak a ni.

2. Mosia chongchaina Pathianin a sâm : Khan voikhat chu Israel mipuihai kola thing buk khan meiin a hong kâng taka mipuihai khan an chi tak taka kha anga irning loa meiin thing buk a hong kang kha an hmuin asan an chi tak tak a ni. Khatena chu kha mei kang kha thatpai hrangin an hruaitu Mosia kha an va hril taka Mosia kha a hong tena chu kha mei hrat tak kha Pathian

Kha bana Israel mipuihai khan voi khat chu Arona le Israel-hai khan Arona sehrat tuai irllim kha a siama Pathian angin an lei biak taka; Pathianin Arona kha a enin a ning an mura thatpai a nuam tak a ni. Khannisian Mosia khan Pathian kuang a khan a chongchaia Arona kha a sintho'n sualhai ngaidam hrang khan a ngên tak a ni. Khan chu Pathian khomin Mosia chongchaina kha a dona Arona kha a ngaidam tak a ni. Khan ang khan Pathian khomin a mihai thuzomna le a mihai chongchaina kha irheisan ngai maka itiklai khom intakna an tonglai khomin a changpui ngai le a inzôk ngai a ni. Khasikin Pathian kuanghin eini khom chongchaina nei mai hrangin Pathianin a ni inuam tak a ni.

Chângvong : Jakoba 5:16

“Sathnêm irngai taka mi dik chongchaina khan thil roin-puitak a tho thei a ni.”

Irdonna :

1. Chongchaina hi imo a poimona le anlapna tak ?
2. Midanghai hranga chongchai ngai kha tumnani kha ?
3. Pathianin tu mo hruaitu roinpui takin a isiam kha ?

**IRCHULAI - 30
PAULA LE SILA CHONGCHAINA**

A thutum : *Intakna ei tonglai khomin chongchai mai hrang.*

Tep hrang : *Sinthohai. 16:25-34).*

THUMAHRUAI

Haptamasa a ei lei insir tak ang khan chongchai poimona ti ei lei ihrila ngin avuan khom hin midang chongchaina ti thu nget ei irngai hrang a ni. Pathian nuam lam hi chongchaina ringot khom hi ni maka Pathian Hla saka inpak khom hi a ni sa a nia; khasikin einihai khom Pathian hlahai hi irchu hrang hi a poimona; Pathian hlahai hi ei sak tamin chu hnukhoinahai khom hi Pathianin a ni pêk hrang a ni ti hi inhriat hrang a poimo tak tak a ni.

1. Paula le Sila Filipia kua an fe : Tianlai khan mi inhni rual lungirhung tak Paula le Sila an iti hi an oma anni hi Pathian Thu ôimi tak le Pathian thu hrila hmun dang danga inzin mi an ni ngaia; Paula hi ulian ual a nia; Pathian thu hrilhai hi asan a thei ngaia mipui tam takhai khomin a thuhrilhai kha an irngai nuam ngaia lamtu an hong ichang sup sup ngai a ni. Khan Paula le Sila hi Filipia kua a hin an va fein chu nupang inkhat dongmate a sunga ramirhli a ompe sikin invet angin a oma Paula khan a enin a omdân kha asan an ren taka; Paula khan kha nu sunga ramirhli kha an hnotpaibe taka; kha nupangnu khan asan a lom tak taka khannisian a puhai khan chu an ning an murtir taka Paula le Sila kha an chela roirêltuhai kuanga khan an chung thu rêl hrangin an hruaihai taka na takin an vikhaia lunginhaia khan an khumhai tak a ni.

2. Paula le Sila lungina an chongchâi : Paula le Sila hi intakna tam tak an tong ngai Pathian Thu hril hranga an irvâk vêl a khan midanghai khan lung inhaia an intangtirhaia; khan khom nisian Paula le Sila hin intakna an tuang khomin Pathian kûanga chongchaina hi masan viat loi an ni. Asaân chu Pathian Thu zom mi an nia mihai ta hrang khan an changpui sa ngai a ni. Khan

Abel thil neihai kha an hongpung pe sit sit dân kha a hmuin Kaina khan asangpa chung a khan a milung a ihoipe ta loi a ni. Kha tena chu Kaina khan asangpa kha thatpai hrang a tum tak a ni. Kaina khan Abela khan thatpai hrang a khan loi a khan a fepui taka loi a khan Abela kha a upa Kaina khan a ithatpai tak a ni. Khasikin Pathian kuanga hin itinrêng thil ei ipêkhai hi asa tak le a thar tak kha Pathian kuang a hin ei pek hrang a nang a ni. Ni thilpêk chung a khan Pathian lôm ata satvurna tam tak ni idong hrang a ni ti hi inhriat hrang a poimo tak tak a ni.

Chângvong : Irphutna 4:4, 5.

“Khan, RENGPA’N Abela le a thilinhlan kha a lôma. Kaina le a thilinhlan kha chu lôm mah.”

Irdonna :

1. Eve le adamin nai inhni an ineihai kha imo an irhming kha ?
2. Kaina khan Pathian kuang khan i anga thil mo a pêk kha ?
3. Abel khan te itin mo Pathian kuang thil a pêk ?

KOIINDANGHAI CHONGCHAINA

A thutum : *Pathian Rama sinhotuhai ta hrangin ei chongchaipuihai hrang a ni.*

Tep hrang : *Tirtonhai 4:23-30.*

THUMAHRUAI

Avuana ei irchu hrang chu chongchai ti a nia; eini te Pathian kûang a hin ei chongchai ngai mo ? A suna hin idor mo Pathian kuang ei chongchai ngai ? Chongchaina hi a poimo tak taka eini Kristianhai hrang bîkin chu chongchai vai hi Pathian le ei ichongna tak khom a ni sa a ni. Pathian kuang hin nitin ei intakna le ei buaina ei neilai khomin Pathian kuanga intung hi a poimo tak taka Jisua khom kha a naipanglai a khan hi anga Pathian kûanga chongchaina hi asan a nuam ngai a ni.

1. Johona le Petera hin Pathian sin an tho : Ei lei inhriat tak angin Petera le Johona hi Jisua irchutirtahai laia mi an nia; an nihai hi Thurchi Sa inpuangtu khom an nia; Jisua rammual a lêng lai khom khan hmun tina Pathian Thu hril a chai ngai Johona le Petera khom hin an zui ngai a ni. Kha ang denin Johona le Petera hin Jisua lei tho puihai ang khan Jisua hi a thi hnung khomin Thurchi Sa hi inpuang hrangin hmun danghaia an irvâk vel ngai a ni. Khan voikhat chu Biak in-ah an fein mi inkhat kêbai kal choi thei loi kha Biakin inkhar kola khan kutdoin a lei om taka Petera le Johona khan khapa kha an lungthung tak ka khannisian Petera le Johona khan itepêk hrang kha nei mahaia; khannisian Petera khan kebaipa kuang a khan “Itepêk hrang nang neima ung nikhomsian ki inei sun nangpe ki ti “Nazaret Jisua Krista irhmingin ni kein fe ta ro” a tipe tak a ni. Khan chu khapa kal choi theilo kha kal a hong choi thei taka a fe tak a ni. Khasikin Johna Is Petera hin Pathian Thu an hril sikin chelin an om taka roireltuhai khan Jisua Thurchihai kha hril taloi hrang khân an tihai taka; khannisian Jisua thurchi kha an la hrilin an la leng ni.

2. Johona le Petera ta hrangin an chongchai : Petera le Johona

Pathian khan asamhaia; Patera le Johona khan hai takin an Thurchi Sa hril kha an sui irzôm maia; Thurchi Sa hrilin an la irvâk vel mai a ni. Khan an fena rikip a khan Pathian irhmingin sin irkhêlhai an tho theia; an fena rikipa Pathian Irtha khan a ompuihai mai a ni.

3. Pathian sinthotuhai ta hranga chongchaina : Khan Pathian taka omtuhai ta hrangin chu mi murdihai khomin Pathian kuang changpuina an hmu ngai Johona le Petera ngei khom hi inhtakna tam tak tuanghai sian khom Koiindanghai khan an chongchaipuihaia intakna tam tak kara khom khan zalena roiinpui tak an hong nei thei a ni. Khasikin, Pathian ram sintho hrangin chu intakna tam tak ei tong ngai a nia; annihai ta hrang khomin chongchaina ei changpuihai hrang a ni. Einihai khomin ei rama Pathian sinthotuhai Pastorhai, Missionery. le a dang danghai Pathian Rama sinthotuhai ta hrangin chongchaina-ah ei sam hrang a nia; khasikin Pathian kuanga hin nitin ei changpuihai hrang a ni.

Chângvong : Tirtonhai 4:20

“Keini chu thil kin ihmu le kin inhriat hi insir loiin om thei ma ung,”an tia.

Irdonna:

1. Jisua irchutirhai mi inhnihai kha imo an irhming kha ?
2. Petera khan kut do kebai kha imo a thope kha ?
3. Petera le Johona kha itho sikin mo chelin an om kha ?
4. Tuhai mo Petera le Johonahai hranga chongchaipehai

**SEN RIATNA
PATHIAN KUANGA THILPÊKNA**

IRCHULAI - 32

ABELA THILPÊK

A thutum : *Pathian kuanga hin thilpêkna ei inei ngai hrang a ni.*

Tep hrang : *Irphutna 4:1-8.*

THUMAHRUAI

Avuana ei irchu hrang chu Pathian kuanga thilpêk ti a nia; Pathian kuanga hi thilpêk Tholom mo ei pêk ngai ? Pathian hi thil sa mo thil saloi mo ei pek hrang ? Pathian kuanga hin ei thil neihai asa tak hi ei pek hrang a nia; asan chu Pathian ata satvurna ei dong a ni sikin khasikin ama hi thil sa ei neihai hi ama kola inhlan hrang a poimo tak tak a ni.

1. Kaina le Abela thu : Ei lei insîr tak angin rammual irsiang phuta mihriam masahai mi inhni Avi le Adamhai kha an nia; kha mi inhnihai khan nai an nei an naihahi chu Kaina le Abel hi an nia; hi an niahai inhni a hin a ulian ual chu Kaina a nia a naipang ual chu Abel hi a ni. Khan an ni ulenai inhnihai hin sinthona dang dang an thoa Kaina hin loi sin tho ngai a nia; Abel hi beram vai ngai a ni. Khan an sin thona angin Pathian kuang a hin pêkna khom an nei ngaia; a ni.

2. Kaina le Abel thilpêk dân : Khan Kaina le Abelhahi hin Pathian kuanga thilpêkna an nei ngaia an thil neihai hi an thilpêk danhai chu Kaina hin chu a loia thil rahai mani kha a saloihai kha Pathian Biak in a khan a inhlan ngaia; a sangpa Abel khan chu a ranhai laia a mar le asa tak khan Pathian hrang khan a irhlang ngai a ni. Khasikin an thilpekhai khan Pathianin a ena Kaina thilpêk kha chu Pathianin lom ta maka; Abel thilpêk chung a khan a lom ual taka; kha tena chu Pathianin Abel thilpêk chung a khan Pathianin sat vurna an dongtir taka; a ranhai kha asan an hong sa

3. Pathian kuanga thil ei pêk poimona:- Khan einihai khomin Pathian kuang a hin thilpêkna hi ei inei ngai hrang a ni. Thilpêk hi Pathian nia tholôm ei ipêk vai hi Pathian thilpêk ni maka thil dang dang thêira mani, loia chimu thil-hai khom hi Pathian thilpêk ving a ni sa a ni. Pathianin a bikin ami lamtu Kristianhaiin, chu sul-puanhai khom hi ama ata satvurna ei idong a ni sikin ama kola khom hin pêkna ei inhriat hrangin a poimo tak tak a ni. Khasikin einihai khom Pathian Biak buk ei fe a hin ei thei la lamin tholomhai hi choia Pathian kuanga inhlan hrangin Pathianin a ni inuam tak tak a ni. Khan chu Pathianin satvurna tam tak ni pe ata irchongna le vârnahai a ni ipêk hrang a ni.

Chângvong: Lk. 21:4

“Thudik nangni ki hril, hi meithâi inriang tak hin mi danghai nêkin a thâk intam ual a ni.”

Irdonna:

1. Juda mi irchonghai kha tholôm bôm a khan itin mo tholom an thak ngai?
2. Meithai inriangte khan idôr mo tholôm a ithak kha?

IRCHULAI - 33

ABRAHAMA ‘N A NÂIPA A PÊK

A thutum : *Ei inhlut tak hi Pathian khomin an dit a ni.*

Tep hrang : *Irphutna. 22:1-2; 9-13.*

THUMAHRUAI

Hapta masa Pathian ni khan Pathian thilpêk dânhai ei lei ihril taka idor ten mani kha ang denin a vuan khom hin Abraham a hin a naipa inkhat neisun Pathian kuang a ipêk thu ei irngai hrang a ni. Eini te ei thil nei ei inhroi takhai hi mihai mo ei pêk nuam ngai ? Ei inhroi ngai mo ?

1. Abraham le Sari thu : Tianlai khan Pathian Thu ôi mi tak a oma Abraham hi a nia; Abraham hi dongma a neia a dongma chu Sari a a ni. Khan Abraham hi mi irchong tak ran nunghai khom tam tak le midang ompuihai khom a nei ngai a ni. Khannisian rammual irchongna tam tak a neia chu Abraham a hi a dongma Sari le hin nai nei mahaia zoro sôt tak naihai nei hrangin irzukna tak an neia; khannisian a nai nei loi chung a hin ite Pathian tiang hin a bei indong maka; Pathian Thu hi a ôi tak taka; Pathian nuam lam tho zelin a om sikin Abraham hin nai Pathian a irthokin pekin a la om a ni. Khan chu Pathianin Abraham kha a dongma Sari le khan an tar taka nai nei theiloi dinghmun ang an hong ni hnungin Pathian ata Abraham khan vantirton ata inlarna a hmu taka Abraham ni dongma Sari hi nai vong ata arhming Isaka ni iphua hrang a ni a tipe tak a ni. Isaka ti omzia chu *“innui”* tina a nia; khannisian Abraham khan arngaitua taka hi ang dora keini tar tak a hin te itin mo nai kin la inei hrang tiin asan a lungril a buai tak a ni. Khannisian, Pathian Thu khan a dongma Sari kha a hong inrai taka naite an hong nei taka arhming khom Pathian lei ihril tak ang khan Isaka an iphua tak a ni.

2. Abraham’ n a nâipa neisun Pathian kuang an hlan : Abraham a hin a naipa inkhat vai Isaka kha a neia; asan a lungthung tak taka; nai inkhat vai a nei sik a khan khannisian Abraham kha Pathian a naipa nei sun halral inthoina hrang khan a zongpe noka;

BEGINNER IRCHULAI BU HNINA

inthoi hrang a ni a ti pe tak a ni. Khan Abraham khom khan a nai lungthung tak inkhat vai ainei kha kha anga halral inthoina hrang khan chu asan intak a ti tak tak a ni. Khan khomnisan Abraham khan Pathian thu zôm mi a ni sikin, a nai Isaka kha inhlan hrang khan hmun hla taka a hruai taka; kha halirvôm thingbuk chung a khan a nai Isaka khan hrui le khitin an zaltir tak a ni. Khan chu Abraham khan a nai neisun Isaka khan chem le that hrang khan a kut an lang chakin Pathianin Abraham kha a zuang koi taka; Abraham ni kut irlang kha irngam ro ni hnung tiang ei ro a zuang ti pe taka Abraham khan a enin chu a hnung tiang Pathian kelchal lian tak Isaka irthula halral inthoina hrang khan a pêk tak a ni. Khan chu Isaka kha zokin a oma kelbelra le khan halral a inthoi tak a ni. Pathian Thu oihai ta hrangin chu intakna tam tak kara khom thil roiinpui tak a tung thei ngai a ni.

Chângvong : Hebrai 11:17

“Iamna’n Abrahama khan fiaa a om lai khan, a nâipa neisun Isaka kha, irbôlna’n a inhlan a ni.”

Irdonna :

1. Abraham le Sarihai nai kha imo arhming kha?
2. Isaka irhming omzia kha imani?
3. Abrahama khan Pathianin Isaka kha itho hrangin mo a hril kha?
4. Isaka irthul a khan irbolna hrang khan Pathianin imo a pêk kha ?

BEGINNER IRCHULAI BU HNINA

IRCHULAI - 34

MEITHAINU THOLOMPÊK

A thutum : *Ei ineisun ei ipêk hi Pathian lom dân tak a ni.*

Tep hrang : *Mk. 12:41-44. Lk. 21:1-4.*

THUMAHRUAI

Eini te sunday school ei hong a hin Thohlôm mo ei hong chôi ngai ? hante ei nei sun mo ei hong choi choi mak me mo ? A san chu a vuan a hin hi anga Pathianna tholom choi Meithainu thu ei irngai hrang a ni. Ei inei sun Pathian kuanga ei ipêk hi Pathian khomin satvurna tam tak a ni ipêk ngai a ni ti hi inhriat hrang a poimo tak tak a ni.

1. Judahai tholôm pêk dân : Khan Pathian nihai hin Pathian Biak buka tholômhai choiin ei om ngaia; kha ang denin tianlai a khom khan Thôlom hi Judahai hringnun a khom khan an lei tho ngai a ni. Khannisian ei tholom thâk dânhai hi a dang viat viat ngaia anni tholôm dôl dânhai chu Pathian Biak buk hmaia a hin bêllian a dungsei a hin an dôl ngai kha khan an tholom-hai an ithak ngai a ni. Kha tholom bel a khan mi tam tak irchonghai khan sum tam takhai khom an choia an ithak ngai a ni.

2. Meithainu tholôm pêk : Tianlai khan mi inkhat inriang Meithai a oma kha Judahai inkhomna Biakin a khan a inkhom sa ngai a ni. Khan kha meithainu kha inriang a ni sikin mihai tholôm choihai ang khan tholomhai khom kha choi thei ngai maka; khannisian voikhat chu kha Biak in a khan Jisua an khom taka; an khoma tholôm an ithakna kola khan a lei toia mi tam tak irchonghai khan sun tam tak choiin tholôm bôm a khan an hong thak taka; khannisian Meithainu khan chu an riangna sikin tholom thak hrang khom nei maka a ineisunte adûli (*Rs. 50 paise*) Damari inhni poisa hi inzakupum pumin tholom bôm a khan a hong thak tak a ni. Kha meithainu tholom inzakupuma a hong ithak kha Jisuan a lei en chiana Jisua khan an milunghai kha an hriat vinga asenhai chu mi irchong anni sikin tam tak an thaka khannisian meithainu khan chu a neimurdi-hai kha a hong thak sikin Jisua

om dân fel taka oma Pathian nuam lama sin ei tho hrang hi a poimo tak tak a ni. Pathian nuam lamin ei omin chu einihai khaom satvurna tam tak hmu ei ta vârna le theinahai khom ei hmuin chu baka midanghai khom an inrtakna le an buaina-ah changpuihai mai hrang hi Pathian khomin a nuama baka Kristianhai tho hrang lam tak khom a ni sa a ni ti hi inhriat hrang a poimo tak tak a ni.

Chângvong: Fesuakna 25:8

Rengpa'n, "Mipuihaiin ki ta hrangin puan in irthiang an ni isin pe hrang a ni, an kuang ki om theina hrangin."

Irdonna :

1. Pathianin tu kuang mo Biakin sin hrangin a hril kha?
2. Biakin sinna hrangin Pathian ram a hin imo pêk a nang?
3. Biakin hi sina hrangin Koiindanghaiin imo ei poimo tak?

IRCHULAI - 35

PASALTE THILPÊK

A thutum : *Ei thilneihai midanghai ei isan hi midanghai ta hranga satvurna a ni.*

Tep hrang : *John. 6:1-14.*

THUMAHRUAI

Hapta masa Pathian nihai khan thilpêk ti hi ei lei hong hril taka kha ang denin a vuan khom hin kha anga thilpekna mihai changpuina ti thu ei irngai hrang a ni. Mihai ta hranga malsômna ti hi a poimo tak taka einihai te nei nunhai fak hranghai ei nei zoro a hin mani, thil inkhat vai ei ineihai hi ei rualhai eini neka intak tuangtu kha i thil nei khan ei pêk nuam mo tihai hi ei irchu hrang a ni.

1. Mipui tam takin Jisua an zui : Jisua rammuala a lêng lai khan hmun tam taka Pathian Thu hril hrang khan arvâk vel ngaia; kha khan mipui tam tak khomin a hnung an zui súp súp ngai a ni. Khan Jisuan mipui tam tak kha ram kara Pathian thuhai hrilin a oma mipui ulian ringot khom kha sang ringa 5000 mihai khan a thu hril kha an irngai nuam sikin a hnung kha an zui mai taka khan sun thum hai bu an fa ta loiin mipui tam tak kha an om tak sikin an taksa khom kha asan a sol taka an phing khom a cham tak a ni.

2. Pasalte irphaltakin fak hrang a pêk : Kha ram kara mipui tam takhai an om a khan an phing a hong cham taka fak hrang reng nei ta mahaia; Jisua khan mipuihai kha a enin asan a lungkhamhai taka an phing a cham taka kha tena chu Jisuan an fâk hrang kha a zong taka archutirhai kha a tira mipuihai laia naipangtein a fak hranga changpêr mal ringa le nga pumhni kha Jisua kola hong choi hrangin a hrilhaia kha thil kha Jisuan sat a vura tam tak a hong ni taka kha tena chu mipui tam takin an faka fa zoi ta mahaia an ifâk zoiloi khom kha khamphulu sôm hlei hni a la izôk a ni tiin ei hmu a ni. Kha ang khan Jisua hin sin irkhêl tam tak a thoa mipuihai kuang a khan mi tam tak khan

a thil neihai kha a bing ringotin fa maka mipuihai ta hranga khoma khopna sa tak a hong changpehai tak a ni. Khasikin ei Bible khom khan mihai ta hranga satvurna le mihai ta hranga hringa a iti tak kha a ni. Ei nihai khomin ei rualhai intaknahai ei hmu zoro hin ei changpuihai hrang a nia; eini ringot kha khop takin ei iom loi hrang a ni ti hi inhriat hrangin a poimo tak tak a ni. Asan chu a vuana naipangte khom kha a thilneihai kha mipui 5000-hai kha a thil nei tômte khomsian mipuihai ta hranga khopna lian tak a hong changpe tak a ni.

Chângvong : John 6:35

Jisua'n "Kei hi hringna bai chu ki ni; ki kuanga hong ka chu an phingchâm no ni, tukhom ni iam ka chu an tuiinhrâl ta no ni.' a tia.

Irdonna :

1. Pasalte fak hranga thil a ichoi kha imani kha ?
2. Pasalte khan a thineihai kha tu kuang mo a pêk kha?
3. Jisua kha thil kha itin mo a tho ?
4. Kha thil kha mi idôrin mo an fak kha ?

IRCHULAI - 36

PATHIAN BIAKBÛK SINNA HRANGA THILPÊK

A thutum : *Pathian Biak bûk sinna hrangin thilpêk ei inhlan hrang a ni.*

Tep hrang : *Exodus. 25:1-9.*

THUMAHRUAI

Pathian Biakin hi sakhua tinhain ei in nang ngaia Hindu, Muslim, Kristianhai le sakhua dang danghai khomin Pathian Biakna hi ei inei ngai a nia; Khasikin Pathian Biak buk siamna hrang a hin sum tam tak le sin hrang tam tak a inang ngai a ni. Khasikin biakbuk sinna hrangin Pathian rama hin sum tam tak Kristianhaiin Pathian kuang ei inhlan hrang hi a poimo tak tak a ni.

1. Pathian Biak in inding hrang tumna : Tianlai khan mi inkhat Mosia hi Pathian Biak buk inding hrangin a hrila amihai le hmun khata an inkhom suam theina hrang khan a hril tak a ni. Khan chu Mosia hin Pathian Biak bûk siamna hrang a hin thil tam tak a hong buk khom tak a ni. Mosia kuang a khan Pathianin Biak buk a siam hrang lam khom fel takin a hrila a ihril ang takin a hong siam tum taka kha ten a chu a siamna hrangin rangkachak, lungflu, le dânhai, sumhai, thingsa, le sahriak mirimhoi tak takhai kha a hong buk khom tak a ni. Kha hnung chu Mosia khan Israelhai le hmun khata inkhomna hrang khan Biak in roiinpui tak tak kha a hong siam suak tak a ni.

2. Solomon temple sinna : Khan Israelhai khan Kannan ram a khan an om nôk taka an reng roiinpui tak kha Davida a nia Pathian Biak bûk siam hrang hi asan a lungrila arvei taka kha tena chu Pathianin Davida naipa Solomon kuang a khan Pathian Biakin inding hrang khan a hril tak a ni. Pathian ihril tak angin Solomon khomin Pathian Biak buk kha a hong inding taka roiinpui takin Biakin khom kha a hong siam suak tak a ni. Solom khan Biakin a hong sina kum 7 vel biakin kha a hong siam tak a ni. Einihai khomin Pathian Biakna hrangin Koiindang omna rikipa hin Pathian Biak buk ei siam ngaia khasikin, hi siamna hrang a hin sum tam tak a